

Framtidens Karriär Gymnasielärare

DET ÄR VIKTIGT att styra gymnasieverksamheten så att den passar både elever och de som arbetar i skolan

Peter Lyth, gymnasiechef och tillträdande gymnasiedirektör i Stockholms stad.

Hårdnande arbetsklimat: var tredje lärare hotad

6 Arbetsklimatet i skolorna har hårdnat. En så stor andel som 34 procent av gymnasielärarna uppger nu att de utsatts för hot eller våld i yrket. Matz Nilsson, Skolledarna, resonerar kring det individualiserade samhället, och tjänstemannaskydd.

Majoritet vill införa ämnesbetyg men kåren är splittrad

7 Lärarnas Riksförbund har tagit ställning för ämnesbetyg och Åsa Fahlén ser även personligen flest fördelar med det. Men det finns många aspekter att ta hänsyn till, och hon välkomnar regeringens utredning av frågan.

Drömarbetsgivaren: lönen, ledarskapet och kollegorna

9 Arbetsgivare som erbjuder en bra lön och som fokuserar på gott ledarskap är mest populära i gymnasielärares ögon. Vi hörde med en av landets gymnasiechefer, Mattias Olsson i Kristianstad, hur man kan tillmötesgå de önskemålen.

Att vara lärare är att vara del av något större.

Som medlem i Lärarförbundet är du med i Nordens största lärarorganisation.

Lärarförbundet är ett fackligt yrkesförbund som samlar professionen och som vet vilka förutsättningar som behövs för att barn och elever ska lyckas med sin skolgång.

Att vara många är inte dumt. Det är en förutsättning för att vi ska kunna värna och förhandla fram bättre villkor på våra arbetsplatser och det är också därifrån vi får kraften att hela tiden driva skolutvecklingen framåt.

Att vara medlem i Lärarförbundet är att vara del av något större.

Lärarförbundet

lararforbundet.se/viarlarare

#viärlärare

Skiftande kvalitet i undervisningen och lärarbrist oroar

Bristande likvärdighet, skiftande kvalitet i undervisningen, att gapet mellan olika elevgrupper ökar samt lärarbristen tillhör gymnasieskolans allra viktigaste utmaningar. Och nu vill en majoritet av alla lärare att staten ska ta över ansvaret för skolan. Det visar Framtidens Karriär – Gymnasielärares senaste undersökning där hela 92 procent av 600 gymnasielärare i undersökningen säger sig vara för ett förstärkt gymnasieskolans. Orsakerna varierar, men en återkommande kommentar är att en statlig skola skulle innebära större likvärdighet för eleverna.

Undersökningen visar också att bra lön och pedagogiskt ledarskap är de faktorer som enligt lärarna främst kännetecknar en bra arbetsgivare inom gymnasieskolan. Hela 80 procent av de tillfrågade anger dessa faktorer som viktigast.

Ett annat intressant resultat är att 65 procent av lärarna anser att politiska beslut som rör gymnasieskolan inte är verklighetsförankrade. Nya Moderaternas talesperson i skolfrågor, Bengt Bengtzoe, tror att det låga politikerförtroendet kan bero på att beslut och löften om stor förändring haft dålig förankring i den verksamhet som faktiskt ska leverera det.

Ett oroande undersökningsresultat är att en tredjedel av lärarna uppger att de utsatts för våld i skolan, antingen av elever eller av anhöriga till elever. Något måste göras, frågan är vad?

Om detta och mycket mer kan du läsa inne i tidningen.

Trevlig läsning!
Redaktionen

Om detta kan du läsa i Framtidens Karriär – Gymnasielärare

- 4 **Toppbetyg till arbetsgivare med bra lön och ledarskap**
Erik Bengtzoe, Nya Moderaterna, om vår undersökning.
- 5 **Lärare kan inte ensamma ta ansvar för kvaliteten i skolan**
Huvudman och rektor måste göra sitt, menar Skolverkets gd, Peter Fredriksson.
- 6 **Skolledarpriset riktar strålkastarljuset mot skollidarna**
Det lokala ledarskapet är avgörande för en bra skola.
- 6 **Hårdnande arbetsklimate: var tredje lärare hotad**
Matz Nilsson, Skollidarna, om samhället och individen.
- 7 **Majoritet vill införa ämnesbetyg men kåren är splittrad**
Åsa Fahlén, ordförande för Lärarnas Riksförbund.
- 7 **Lärare ska kunna fokusera på det pedagogiska uppdraget**
Johanna Jaara Åstrand ordförande för Lärarförbundet.
- 8 **Skolan en av få platser där ungdomar och vuxna möts IRL**
- 8 **Elisabeth Ennerberg utsågs till Årets lärare**
- 9 **Så ska drömarbetsgivaren vara**
- 10 **Elevhälsan ska vara mer närvarande i klassrummet**
- 10 **Högskolebehörighet på alla yrkesprogram**
Lärarförbunden om regeringens förslag.
- 11 **Lyhörd direktör ska bossa i huvudstaden**
Gymnasiechefen Peter Lyth blir gymnasiedirektör.
- 11 **Vuxenutbildning allt viktigare punkt på samhällsagendan**
- 12 **"Vi vill alltid kunna erbjuda fler möjligheter."**
50 000 i månaden för yrkesskickliga lärare.
- 12 **Lärarnas Riksförbund ser gärna central arbetstidsreglering**
- 13 **Så gynnas lärare av kommunsamarbete**
Bredare kollegialt nätverk och större karriärmöjligheter.
- 13 **Ny skola ser fördelar med sitt läge**
Gymnasiet vägg i vägg med universitet och företag.
- 14 **Så hjälper du elever med talrädsla**
Om fenomenet i sig och konkreta övningar.

Presenterade skolor, företag och kommuner

15	Stockholms stad, gymnasieverksamheten	20	Huddinge kommun
16	Hälsinglands utbildningsförbund	21	Kristianstad kommun
17	Malmö stad	22	Liber
18	Linköpings kommun	23	Stockholms stad, Komvux
19	Kalmarunds gymnasieförbund	24	Kriminalvården
19	Sveriges Utbildningsradio	25	ABB Industrigymnasium
		26	Motala kommun
		26	Vimmerby kommun
		27	Tierps kommun

Framtidens Karriär – Gymnasielärare

är producerad av NextMedia.

nextmedia

Tidningen finns även på:
www.lararkarriar.se

SKRIBENTER Sandra Ahlqvist, Anna-Karin Andersson, Anette Bodinger, Mats Fahlgren, Cristina Leifland, Adrianna Pavlica, Annika Wihlborg

FOTOGRAFER Per Groth, Lasse Hejdenberg, Marcel van Helvoort, Gonzalo Irigoyen, Caroline L Jacobsen, Magnus Johnsson, Åke Karlsson, Daniel Larsson, Johan Löf, Daniel Nestor

GRAFISK FORM Stellan Stål

OMSLAGSFOTO Gonzalo Irigoyen

TRYCK BOLD Printing/DNEX Tryckeriet

ANNONSFÖRSÄLJNING NextMedia

Frågor om innehållet besvaras av NextMedia:

Tel: 08-661 07 90

E-post: info@nextmedia.se

FÖR MER INFORMATION OM FRAMTIDENS KARRIÄR – GYMNASIELÄRARE, VAR VÄNLIG KONTAKTA:

Carl Meijer, E-post: carl.meijer@nextmedia.se

LÄS MER PÅ WWW.LARARKARRIAR.SE

Jobbmässa för gymnasielärare i Göteborg

Utbildningsförvaltningen

Är du gymnasielärare eller blivande gymnasielärare och söker jobb?

Välkommen till vår jobbmässa 2 maj, kl 17-19 på Burgårdens konferenscenter, Skånegatan 20. Träffa representanter från våra gymnasieskolor, gymnasiesärskolan och vuxenutbildningen. Vi bjuder på mingelbuffé!

Anmäl dig senast måndagen den 30/4 på goteborg.se/utbildning

Toppbetyg till arbetsgivare som erbjuder bra lön och ledarskap

Bra lön och bra ledarskap är de faktorer som främst kännetecknar en bra arbetsgivare inom gymnasieskolan. Det visar en färsk undersökning av Framtidens Karriär – Gymnasielärare där hela 80 procent av de tillfrågade lärarna anger dessa faktorer som viktigast.

SKOLFRÅGORNA

TEXT ANETTE BODINGER

Enligt Erik Bengtzboe, Nya Moderaternas talesperson i skolfrågor, är resultatet i linje med partiets uppfattning.

– För oss är det en självklarhet att skickliga och erfarna lärare ska ha bra betalt. Vid sidan av lönen ser vi också att lärarnas arbetsmiljö spelar en stor roll för läraryrkets attraktivitet. Lärare ska arbeta med det som de är utbildade för och med deras huvuduppdrag: undervisningen. Här spelar ledarskapet på skolorna en viktig roll, i den meningen att ett gott ledarskap skapar förutsättningar för lärare att fokusera på undervisningen, vare sig det handlar om kompetensutveckling, för- och efterarbete eller själva undervisningen i klassrummet.

Våld i skolan

I undersökningen uppger en tredjedel att de utsatts för våld i skolan, antingen av elever eller av anhöriga till elever. Erik Bengtzboe ser med oro på den utvecklingen.

– Skolan är en del av världen utanför, så när vi ser att våld och otrygghet breder ut sig sker det även i skolan. Att polisen och socialtjänst får bättre resurser för att kunna göra sitt jobb är därför viktigt. Våld och kränkningar accepteras inte på någon annan arbetsplats och ska heller inte accepteras i skolan. Moderaterna har därför länge krävt en översyn av skollagens kapitel

Erik Bengtzboe, talesperson i skolfrågor för Nya Moderaterna.
Foto: Fredrik Wennerlund

som rör trygghet och studiero i syfte att skärpa lärarnas mandat att ingripa vid ordningssituationer. Ytterst är det också så att om kameror och andra trygghetsåtgärder behöver sättas in så ska det ske. Vi är också öppna för att införa ordningsomdömen i skolan.

Efterlyser dialog

65 procent av lärarna anser att politiska beslut som rör gymnasieskolan inte är verklighetsförankrade.

– Det är en olycklig spricka mellan professionen och politiken som vi gör vårt bästa för att överbrygga. Bland annat av denna anledning priorite-

LÄRARE SKA ARBETA med det som de är utbildade för och med deras huvuduppdrag: undervisningen

rar vi att besöka skolor och lärare för att lyssna in kritik och synpunkter på olika förslag. Detta uppmanar vi också våra lokala företrädare att göra. Vi har även en kontinuerlig dialog med de

båda lärarfacken och tar del av deras remissvar. I grund och botten tror jag att vi länge har överskattat politikens roll i skolan och underskattat lärarnas, och det får konsekvenser där snabba förändringar sker med löften om stor förändring men med dålig förankring i verksamheten som faktiskt ska leverera det.

Religiösa friskolor

81 procent säger sig vara emot religiösa friskolor. Erik Bengtzboe är inte förvånad över resultatet.

– Det är lärare och rektorer, inte präster och imamer, som ska styra undervisningen och skolan. Alla elever har rätt till en skolgång som präglas av svenska värderingar om jämställdhet och om alla människors lika värde. För att säkerställa att religionen inte påverkar undervisningen vill Moderaterna skärpa tillsynen och kontrollerna av dessa skolor. Vi vill också se en ändring av skollagen för att sätta stopp för en systematiserad och icke-pedagogiskt motiverad könsseparerad undervisning.

65 procent säger sig vara för ämnesbetyg, 35 procent för kursbetyg.

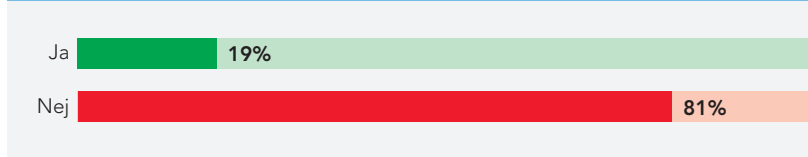
– Att gå från ett kurs- till ett ämnesbaserat gymnasium är en mycket stor reform. Hela gymnasieskolans upplägg skulle behöva göras om. Därför är det viktigt att vi först utvärderar nuvarande system och dess effekter innan vi gör om det.

Förstatligande

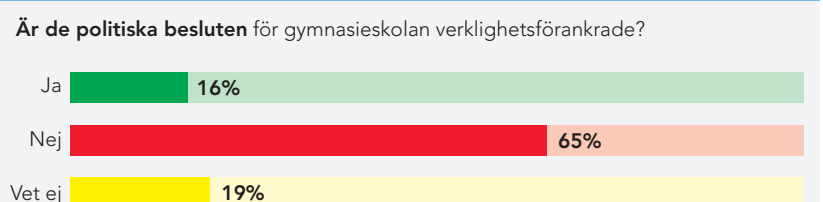
92 procent säger sig vara för ett förstatligande av gymnasieskolan. Här säger Erik Bengtzboe att Moderaterna vill se ett tydligare nationellt ansvar för att vända utvecklingen på de skolor som brister.

– Det handlar bland annat om att sätta upp nationella kvalitetskrav som varje skola måste nå upp till. De skolor som inte klarar av att möta kraven på exempelvis kunskapsresultat, trygghet och arbetsmiljö ska omedelbart åläggas krav på att vända resultaten samt få stöd av staten i det arbetet. Om skolan ändå inte lyckas åtgärda problemen ska staten ytterst kunna överta driften av en skola under en övergångsperiod och stänga den om det krävs. Tillstånd kan idag dras in för friskolor, men för kommunala skolor saknas den möjligheten.

ANSER DU ATT RELIGIÖSA FRISKOLOR SKA TILLÅTAS?

ÄR DE POLITISKA BESLUTEN VERKLIGHETSFÖRANKRADE?

Peter Fredriksson, Skolverket:

Lärare kan inte ensamma ta ansvar för kvaliteten i skolan

– Bristande likvärdighet, att elever möter skiftande kvalitet i undervisningen, att gapet mellan olika elevgrupper ökar sett till resultaten samt lärarbristen tillhör skolans allra viktigaste utmaningar säger Peter Fredriksson, generaldirektör för Skolverket.

SKOLVERKET

TEXT ANETTE BODINGER

Likvärdighet handlar om alla elevers rätt att nå målen, att all undervisning ska hålla samma höga kvalitet och att elever ska få relevant stöd utifrån behov och förutsättningar. Här ser Peter Fredriksson några saker som extra viktiga.

– Undervisning ska vila på forskning och beprövad erfarenhet. Då krävs att lärare får möjlighet att i ett kollegialt lärande förenas i det som är framgångsfaktorer för en undervisning med hög kvalitet. Man måste också ha en bra och tät uppföljning av elevers lärande och utifrån det ha kompetenser och resurser att rikta stöd. Lärare kan inte ensamma ta ansvar. Huvudmannen och rektorer måste göra sitt och organisera och fördela resurser rätt.

Ökad segregation

Skolsegregationen har ökat under senare år. Peter Fredriksson menar att det främst är en effekt av ökad social segregation där människor klustras utifrån socioekonomiska och kulturella faktorer.

– Sedan förstärks den till vissa delar av det fria skolvalet. Men vi behöver inte kapitulera för segregation och dess effekter. Man kan organisera och bygga

en skolstruktur utifrån ett tydligare integrationsperspektiv. En skola kan till exempel ha en profil eller inriktning som gör att elever med olika bakgrunder möts. Viktigt är också att göra sitt yttersta för att skolor i mer utsatta områden har en sådan kvalitet att de mer resursstarka eleverna stannar kvar.

Digital kompetens

Digital kompetens står högt upp på skolans och hela samhällets agenda. Enligt Peter Fredriksson handlar det i grunden om att förstå hur den digitala utvecklingen påverkar samhället och människor, att ha tillgång till och

SKOLANS KVALITET STÅR och faller med kompetenta lärare. Fortsatta satsningar på att få upp lönerna behövs, men det räcker inte

veta hur olika digitala hjälpmedel kan användas, att kritiskt kunna granska information och olika medier och att lösa problem och omsätta idéer på ett kreativt sätt med hjälp av digitala verktyg.

– Att detta är viktigt förstår alla som insett att internet inte är en fluga, som känner till begreppet fake news, som har banken i telefonen och som ser fram emot att sitta i baksätet och läsa när

Peter Fredriksson,
generaldirektör
för Skolverket.
Foto: Skolverket /
Scandinav Bildbyrå

bilen kör sig själv. Och alla som inte förstått detta kan få hjälp av barn i förskolan och elever i skolan. De har koll!

Vad anser du bör göras för att läraryrket ska bli mer attraktivt?

– Skolans kvalitet står och faller med kompetenta lärare. Fortsatta satsningar på att få upp lönerna behövs, men det räcker inte. Arbetsmiljön och förutsättningarna att göra ett jobb med kvalitet behöver stärkas, vilket ställer krav på en rektor som kan leda, strukturera och organisera. Vi behöver också påminna om att de allra flesta skolor i Sverige är bra och att de allra flesta lärare trivs och tycker om sitt jobb. Vi ska sluta måla bilden av svensk skola med den där breda penseln doppad i svart färg. Den bilden lockar ingen att bli lärare. Det finns all anledning att nyansera bilden, att ta fram både den gula, röda och gröna färgburken. Problem finns, dem ska vi ta på allvar

och göra något åt. Det kan vi göra och samtidigt säga att läraryrket är fantasiskt.

Hur ser morgondagens skola ut, om allt går som du vill och hoppas på?

– I morgondagens skola har vi lärare som ratat både läkar-, ekonom- och juristutbildningar för att få arbeta i skolan. Vi har elever som får allt det stöd de behöver, men som också har förstått att det krävs ansträngning och träning för att nå framgång i skolarbetet. Vi har föräldrar som visar den största respekt för rektors och lärares kompetens. Vi har politiker som slåss om vems förtjänst det är att skolan blivit så bra men som i övrigt fredar lärare och rektorer från nya reformer. Vi har slagit världen med häpnad och toppar nu alla Pisa-undersökningar. Så kan det bli, om vi alla tar ansvar för att göra det vi kan göra. Och jag skojar inte, fastslår Peter Fredriksson. ■

Vill du inspirera gymnasieelever till att bli något stort? Tända morgondagens stjärnor? Utbilda proffs? Eller utmana dem att nå framgång?

Hos oss får du göra just det! Välkommen till Bildningsstaden Borås.

Tillsammans med professionella och engagerade kollegor arbetar du för att möjliggöra gymnasieelevernas framtid.

Hitta ditt nya jobb på boras.se/ledigajobb.

Skolledarpriset riktar strålkastarljuset mot skolledarnas viktiga roll

På senare år har debatten om framtidens gymnasieskola till stor del fokuserat på lärarnas roll. Skolledarna, som fyller en nyckelfunktion för att forma framtidens skola, har hittills inte fått lika mycket uppmärksamhet och erkännande. Stora Skolledarpriset, som vartannat år delas ut till en skolledare som gjort extraordinära insatser, syftar till att belysa skolledarnas viktiga roll.

SKOLLEDARPRISET

TEXT ANNIKA WIHLBORG

Priset delas ut av Sveriges Skolledarförbund, som vill uppmärksamma skolledarnas avgörande betydelse för barns och elevers utveckling och lärande i alla skolformer, från förskola till vuxenutbildning.

Tobias Krantz, chef för utbildning, forskning och innovation på Svenskt Näringsliv.
Foto: Ernst Henry Photography

– Priset syftar till att lyfta vikten av ledarskap och skapa intresse för och bidra till ett framgångsrikt ledarskap, säger Tobias Krantz, chef för utbildning, forskning och innovation på Svenskt Näringsliv och juryns ordförande.

Stora Skolledarpriset består av 100 000 kronor och delas ut till en skolledare som är djupt grundad i Sveriges Skolledarförbunds etiska kod och i sitt

arbete har agerat i enlighet med de värderingar som kommer till uttryck där.

Lokalt ledarskap är avgörande

Skolledaren ska också ha skapat en inre organisationskultur som har starkt fokus på ständigt pågående förbättringsarbete utifrån de nationella målen och förhåller sig konstruktivt till förändringar i omvärlden, ny kunskap och

innovation för att säkerställa fortsatt framgång för sin organisation. Skolledaren ska också samverka med externa intressenter för att stärka verksamheten, vidga perspektiv och uppmuntra mångfald. Våren 2018 fick Hans Jakobsson från ABB Industrigymnasium i Västerås utmärkelsen.

DET LOKALA LEDARSKAPET är avgörande för att skolan ska fungera bra

– Det lokala ledarskapet är avgörande för att skolan ska fungera bra, för att lärarna ska ha tillgång till ett kvalificerat ledarskap och slutligen även för elevernas resultat. Hans Jakobsson var den skolledare som denna gång uppfyllde kriterierna bäst. Med utmärkelsen vill vi visa att skolledare verkligen kan göra skillnad. Utmärkelsen är förstås bara en del av arbetet med att stärka skolledarnas roll, men det här är andra gången vi delar ut priset och jag tycker att vi är på rätt väg, säger Tobias Krantz.

Var tredje lärare hotad på jobbet

Arbetsklimatet på landets skolor har hårdnat de senaste åren. En så stor andel som 34 procent av gymnasielärarna uppger att de blivit utsatta för hot eller våld i sin yrkesutövning.

HOT OCH VÅLD

TEXT ANNA-KARIN ANDERSSON

Var tredje gymnasielärare har någon gång blivit utsatt för hot eller våld. Det visar en undersökning som tidningen Framtidens Karriär Gymnasielärare låtit göra bland ett slumpvis urval av gymnasielärare under våren 2018. Av de som blivit drabbade anger 90 procent att de blivit utsatta av en elev och 20 procent att de blivit utsatta av en anhörig till en elev.

Resultatet är beklagligt och allvarligt men förvånar inte Matz Nilsson, ordförande för Sveriges Skolledarförbund. Han menar att det skett en dramatisk ökning av hot, våld och otillbörlig påverkan mot både lärare och rektorer under de senaste två åren.

Viktigt med tidigt stöd

I klassrummen kan lärare utsättas för hotfulla situationer i samband med att de tar till disciplinära åtgärder för att få ordning eller vid tillsägelser om elevers beteenden och språkbruk. Att elever och vårdnadshavare motsätter sig lärares betyg och bedömning är ytterligare en orsak som kan ge upphov till hot och våld. Dessutom ökar förtal och smutskastning av skolpersonal i sociala medier.

– När något sådant händer måste skolan agera direkt. All personal måste stå upp för den som blivit utsatt och

alla händelser som rör hot eller våld mot yrkesverksamma inom skolan ska polisanmälas, säger Matz Nilsson.

Han tror att det alltmer individualiserade samhället lett till att klimatet på landets skolor hårdnat. Uppfattas till exempel skolprofessionens beslut om en elevs behov av stöd eller kunskapsnivå som fel är det lätt att byta skola, överklaga och smutskasta. Skolan har tappat i pondus som myndighetsutövare. Problemet med hot och våld är därför inte bara en lokal fråga för varje enskild skola utan är en aktuell politisk fråga på nationell nivå.

– Sedan måste det bli kännbart att hota och utsätta skolpersonal för våld eller psykiska kränkningar. Tjänste-

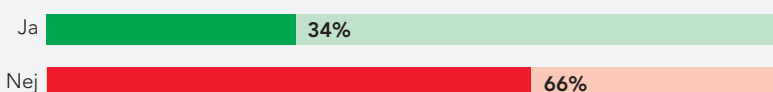

Matz Nilsson, ordförande för Sveriges Skolledarförbund.

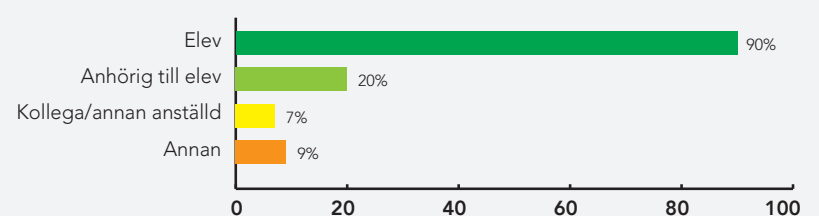
mannskyddet måste inkludera lärare och rektorer på samma sätt som blåljuspersonal. Vi har lämnat ett sådant förslag till regeringen och påtalat att frågan kräver en snabb hantering, säger Matz Nilsson.

HAR DU BLIVIT UTSATT FÖR HOT ELLER VÅLD?

Har du någon gång blivit utsatt för hot eller våld i din yrkesroll som gymnasielärare?

JAG BLEV UTSATT AV EN...

Flera lärare har blivit utsatta av flera kategorier, därför är totalsumman över 100%

En majoritet vill införa ämnesbetyg

En undersökning som tidningen Framtidens Karriär – Gymnasielärare låtit göra visar att drygt 60 procent av gymnasielärarna vill införa ämnesbetyg. Men kåren är splittrad i frågan.

BETYGSSYSTEM

TEXT ANNA-KARIN ANDERSSON

Tidningen Framtidens Karriär – Gymnasielärare genomförde i början av 2018 en undersökning bland ett slumpmässigt urval av gymnasielärare. En av frågorna rör vilken typ av betygssystem som är att föredra. Resultatet visar att 63 procent av de cirka 500 gymnasielärare som svarat på enkäten vill ha ämnesbetyg, det vill säga införa ett betygssystem som ser till en elevs sammantagna kompetens och prestation i ett ämne under en termin. Resterande, 37 procent, föredrar det nuvarande betygssystemet, där det görs en bedömning av eleven efter varje avslutad delkurs.

– Det resultatet stämmer överens med den bild jag har av lärares önskemål om betygssystem. En majoritet vill in-

Åsa Fahlén ordförande för Lärarnas Riksförbund.
Foto: Rikard Westman

föra ämnesbetyg men jag vet att kåren är splittrad i frågan, säger Åsa Fahlén, ordförande för Lärarnas Riksförbund.

Mindre stress och mer fokus
Lärarnas Riksförbund har tagit ställning för ämnesbetyg och Åsa Fahlén

EN MAJORITET VILL införa ämnesbetyg men jag vet att kåren är splittrad i frågan

ser även personligen flest fördelar med det. Den uppfattningen grundar hon dels på det hon hör från ombud och medlemmar i förbundet och dels på sin egen erfarenhet som gymnasielärare. På den skola hon var verksam innan hon

tillträdde som ordförande för Lärarnas Riksförbund, våren 2016, erbjöds den internationella gymnasieutbildningen International Baccalaureate där elevernas betyg till stor del bestäms av slutprov efter två års studier.

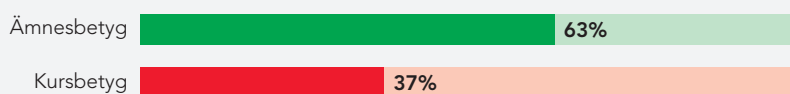
– Det är ett tufft program men eleverna kände sig ändå inte lika stressade beroende på att de kunde fokusera på sina mål mer långsiktigt. Jag tror det är lättare att fördjupa sig om betygssystemet

inte hela tiden hänger över en. Det gynnar både den psykiska hälsan och möjligheten att inhämta kunskap om man skulle ge ett sammantaget betyg i ett ämne istället för efter varje moment.

Att 37 procent av gymnasielärarna svarar att de vill ha kvar dagens betygssystem för att de är trötta på skolreformer eller rädda för förändringar tror inte Åsa Fahlén är en trolig förklaring till undersökningens resultat. Ser lärare att något kan ändras till en fördel för eleverna så är man villig att anpassa sig efter det.

– Men det är viktigt att veta hur ett nytt betygssystem skulle kunna utformas. Att bara byta betygssystem och oförändrat behålla dagens kursutformade gymnasieskola skulle inte bli klockrent. Det är många aspekter att ta hänsyn till för att hitta fungerande lösningar. Jag välkomnar regeringens utredning av frågan, säger Åsa Fahlén.

ÄR DU FÖR ÄMNESBETYG ELLER KURSBETYG?

Undersökningen genomfördes mot ett slumpmässigt urval av gymnasielärare i Sverige den 5–6 april 2018. Statistisk felmarginal 2,5–4 procentenheter.

Fokus på det pedagogiska uppdraget

Den höga arbetsbelastningen och att alltför många lärare inte ges rätt förutsättningar att fokusera på sitt kärnuppdrag är gymnasieskolans i särklass största arbetsmiljöutmaning. Det anser Lärarförbundets ordförande Johanna Jaara Åstrand.

LÄRARFÖRBUNDET

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Den höga arbetsbelastningen beror i huvudsak på att gymnasielärare tvingas lägga mycket tid på administration som inte stödjer deras kärnuppgift. Bristen på utbildade kollegor bidrar dessutom till att öka många lärares ar-

betsbörda. De får till exempel ansvara för betygssystemet även för elever som de själva inte undervisar, säger Johanna Jaara Åstrand.

Det saknas i dagsläget yrkeskategorier som kan avlasta lärarna med administration och socialt arbete, exempelvis administratörer och socialpedagoger. Många lärare efterlyser även ett ökat stöd från och en närmare samverkan med elevhälsan, exempelvis specialpedagoger och skolsköterskor.

– Vi möter en ökad medvetenhet hos politiker, åtminstone på rikspanet, om vikten av att renodla läraruppdraget, men för merparten av lärarna har det inte inneburit någon skillnad i det dagliga arbetet. En viktig faktor för att förbättra gymnasielärares arbetsmiljö är att säkerställa ett stabilt och kompetent ledarskap. Omsättningen på

rektorer är hög på många skolor, säger Johanna Jaara Åstrand.

Välkomnar utredning

Enligt Framtidens Karriär – Gymnasielärares undersökning bland ett slumpmässigt urval av gymnasielärare är 92 procent för ett förstärkt av gymnasieskolan. Johanna Jaara Åstrand tolkar undersökningens resultat som ett tydligt kvitto på att gymnasieskolans nuvarande styrkedja inte fungerar, vilket genererar kvalitetsbrister och får påtagliga konsekvenser i klassrummen.

– Det är nödvändigt att staten tar sitt ansvar för framtidens gymnasieskola. Vi välkomnar utbildningsdepartementets pågående utredning om staten bör ta ett större ansvar för finansieringen och resursfördelningen samt vilka fördelar en regionaliserad gymnasieskola kan få. Alla kommuner maktar i dagsläget inte med att erbjuda alla de gymnasieutbildningar som eleverna har rätt till. Ett samlat grepp krävs för att förbättra kvaliteten och stärka elevernas rätt till en bra gymnasieutbildning, säger Johanna Jaara Åstrand.

Hon betonar vikten av att säkra inflytandet från lärare, skollära, elever och föräldrar om skolans förstärkning ökar.

Johanna Jaara Åstrand, ordförande för Lärarförbundet.
Foto: Peter Jönsson

– Gymnasieskolan behöver ett mer behovsanpassat finansieringssystem, så det är vi glada att det nuvarande utredningsdirektivet omfattar. Samtidigt krävs åtgärder som verkligen gör avtryck i lärarnas vardag, exempelvis att man avlastar dem med arbetsuppgifter som inte kräver lärarkompetens, säger Johanna Jaara Åstrand.

ÄR DU FÖR ELLER EMOT ETT FÖRSTÄRKT AV SKOLAN?

Är du för eller emot ett förstärkt av gymnasieskolan?

Skolan är en av få platser där ungdomar och vuxna möts i realtid

Gymnasieutbildningen står inför många stora utmaningar inom de närmaste tio åren. På utbildningsförvaltningen i Linköping, liksom på de flesta andra skolförvaltningar i landet, står lärarbristen och den framtida kompetensförsörjningen högt upp på agendan.

SATSNINGAR

TEXT ANETTE BODINGER

Linköping är en mångfacetterad kunskapsstad med goda möjligheter till idéutveckling, där det finns utrymme att utvecklas både som pedagog och i karriären. På sin hemsida beskriver Linköping sig som en expansiv och framtidsfokuserad kommun som satsar på att göra verklighet av idéer.

– Digitaliseringen erbjuder stora möjligheter. Vi är mitt uppe i ett arbete där vi undersöker vilka saker vi kanske kan få tekniken att göra och

vad vi absolut inte lämnar över till tekniken, säger Åsa Ridne, skolchef i Linköping.

Hon påpekar att skolan är en unik plats i den meningen att den är en av få arenor där ungdomar och vuxna finns och möts i realtid.

– Dessutom handlar det om mycket kunniga och kompetenta vuxna personer, som är där just för att erbjuda våra elever de allra bästa utsikterna för att utvecklas och kunna nå sin fulla potential. Detta innebär såväl ansvar som möjligheter och det gäller att vi verkligen funderar över hur vi på bästa sätt kan använda och förvalta den här värdefulla tiden.

Skola mitt i byn

Lärarbristen på landets gymnasieskolor är stor och förväntas öka. På senare år har det gjorts kraftiga lönesatsningar i syfte att öka läraryrkets attraktivitet.

– Jag tror inte att hög lön räcker för att locka och behålla lärare. I grunden handlar det om att vara en attraktiv arbetsgivare. En viktig del i den strävan

är att ha en bra värdegrund, en god arbetsmiljö och att tillhandahålla bra utvecklingsmöjligheter. I Linköping har vi goda förutsättningar att erbjuda

EN VIKTIG DEL är att ha en bra värdegrund, en god arbetsmiljö och att tillhandahålla bra utvecklingsmöjligheter

olika karriärspår och vi försöker vara lyhörda för våra lärares behov och önskemål.

Om allt går som Åsa Ridne vill och hoppas på kommer morgondagens gymnasieskolor i Linköping att vara ännu bättre på att möta olika elevers olika behov.

– Om fem år kommer vi också att ännu mer utpräglat vara en ”skola mitt i byn” och arbeta tillsammans med, och för, det omgivande samhället. Efter avslutat gymnasium är det dags för eleverna att ta klivet ut i vuxenvärlden; vår uppgift är att rusta dem på bästa sätt, fastslår Åsa Ridne.

Åsa Ridne, skolchef i Linköping.
Foto: Lennart Lundwall

Elisabeth Ennerberg utsågs till Årets lärare

På Lärargalan utsågs Elisabeth Ennerberg, gymnasielärare i historia och religion på Täby enskilda gymnasium, till Årets lärare när hon tilldelades det relativt nyinrättade Lärarskapspriset.

ÅRETS LÄRARE

TEXT ANNIKA WIHLBORG

Elisabeth har blivit nominerad av skolans elever och utsedd till vinnare av Lärargalans jury. Hon har arbetat som lärare i ett år. Hon blev rörd av motive-

MIN MÅLSÄTTNING ÄR att få eleverna att förstå att historia är så mycket mer än kungar och årtal

ringen som hennes elever skickat in. En sak som gör att hon trivs med läraryrket är att dagligen få möta elever och att få utbilda dem i ämnen som hon verkligen brinner för. Elisabeth Ennerberg hoppas att utmärkelsen Årets lärare ska bidra till att ge läraryrket ett

Årets Lärare, Elisabeth Ennerberg, gymnasielärare i historia och religion på Täby Enskilda Gymnasium.

uppsving genom att uppmärksamma fantastiska lärare och skolor.

– Det här är en viktig utmärkelse, för det finns så många lärare som verkligen jobbar hårt och behöver uppmärksammas på olika sätt, vilket Årets lärare bidrar till, säger Elisabeth Ennerberg.

– Ett skäl till att eleverna nominerade mig är att nog att jag har roligt på jobbet och verkligen gillar mitt arbete.

Alla elever är olika och har varierande behov, där är min viktigaste uppgift att ständigt läsa av situationen. Mitt mål är att få eleverna att förstå att historia är så mycket mer än kungar och årtal, säger Elisabeth Ennerberg.

Aktuella referensramar

Eftersom hon bara hunnit arbeta som lärare i ett år så har hon ännu inte

riktigt hittat fram till sin personliga pedagogiska stil. Samtidigt anser hon att det är ett arbete som pågår mer eller mindre hela karriären för de allra flesta lärare.

– När jag får föreläsa om något jag verkligen är intresserad av och märker att jag lyckats engagera eleverna så trivs jag verkligen med mitt jobb. Det kan handla om att ge elever aha-upplevelser eller att få dem att länka ihop aktuella händelser med saker som hänt tidigare i historien. Jag försöker så ofta jag kan dra konkreta paralleller till dagens samhälle och elevernas verklighet när jag undervisar, i både religion och historia, säger Elisabeth Ennerberg.

Hennes målsättning är att aldrig utöva sitt yrke på slentrian, varken nu eller om fem, tio eller tjugo år. Det bidrar förhoppningsvis till att läraryrket känns utvecklande och stimulerande, även på lång sikt.

– Det är lätt att hitta spännande uppslag i mina ämnen, exempelvis att inkludera en historisk biografi som jag läst i undervisningen eller att låta eleverna göra personporträtt på historiska kvinnor som motvikt till männens dominans i historieböckerna, säger Elisabeth Ennerberg.

Så ska drömarbetsgivaren vara

Arbetsgivare som erbjuder en bra lön och som fokuserar på gott ledarskap är mest populära i gymnasielärares ögon. Tidningen Framtidens Karriär – Gymnasielärare hör med en av landets gymnasiechefer hur man kan tillmötesgå de önskemålen.

ATTRAKTIVA ARBETSGIVARE

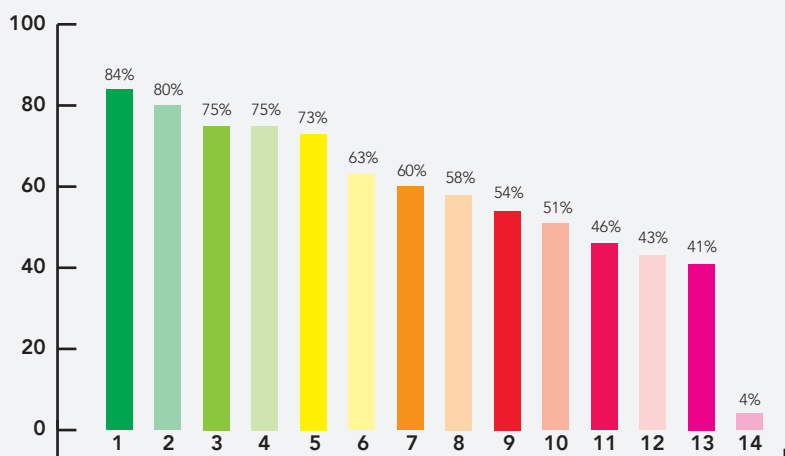
TEXT ANNA-KARIN ANDERSSON

Bra lön och god löneutveckling toppar listan över de faktorer som gymnasielärare tycker kännetecknar en attraktiv

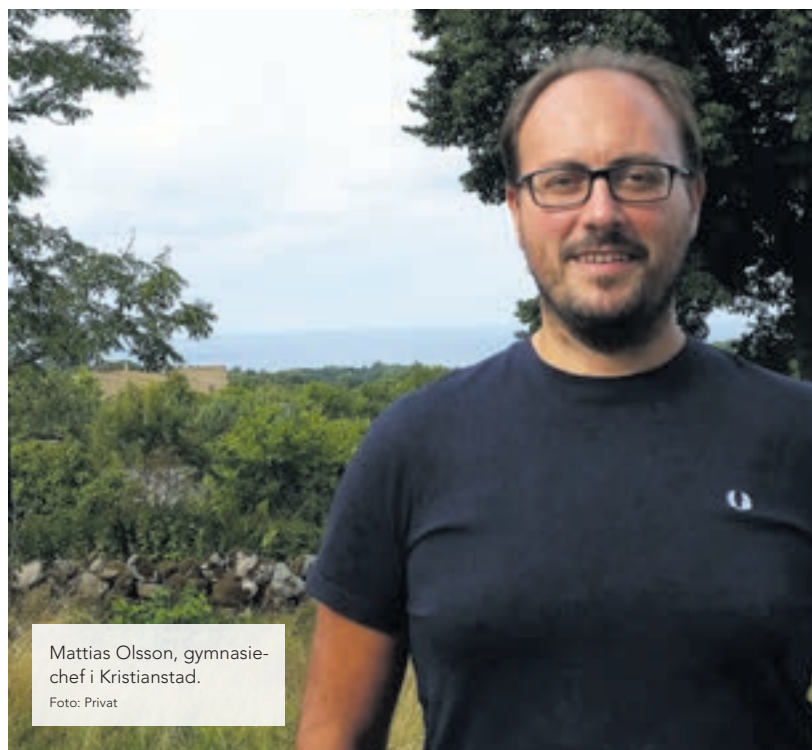
arbetsgivare. Det visar en undersökning som tidningen Framtidens Karriär – Gymnasielärare låtit göra bland ett slumpvist urval av gymnasielärare. Mattias Olsson, gymnasiechef i Kristianstad, är inte överraskad över resultatet. – Det är självklart att gymnasielärare vill och ska få betalt för sitt viktiga och

VILKA FAKTORER KÄNNETECKNAR EN ATTRAKTIV ARBETSGIVARE?

Vilka av följande faktorer kännetecknar en attraktiv arbetsgivare inom gymnasieskolan?

1 Bra lön/löneutveckling	8 Flexibel och mindre reglerad arbetstid
2 Bra ledarskap	9 Mindre administration
3 Bra team/arbetskamrater	10 Motiverade/intresserade elever
4 Möjlighet att påverka din arbets-situation	11 Mindre klasser
5 Bra psykisk arbetsmiljö (minskad stress, mental press etc.)	12 Bra karriär- och utvecklings-möjligheter
6 Att kunna ägna sig mer åt undervisning	13 Förenklad dokumentation
7 Bra fysisk arbetsmiljö (lokaler, ljudnivå, luft)	14 Annat

Mattias Olsson, gymnasiechef i Kristianstad.
Foto: Privat

komplexa uppdrag. I jämförelse med andra yrken och branscher i samhället tycker jag att lönerna borde höjas ytterligare även om utvecklingen varit förhållandevis god på sistone.

Bra lönenivå

I Kristianstad har man lyckats hålla lönenivån bland lärare på en bra nivå. Mattias Olsson ser även positivt på

DET HANDLAR INTE bara om att rekrytera de bästa skolledarna utan även att skapa en bra organisation

möjligheten att inom skolans värld kunna premiera särskilda uppdrag eller engagemang med ekonomiska medel. Han menar att den ökade lönespridningen inom lärarkåren varit av godo på så sätt att lönen numera bättre speglar individuella arbetsinsat-

ser. Att ett bra jobb märks i lönekuvertet.

Även bra ledarskap är en faktor som gymnasielärare värdesätter högt hos en arbetsgivare. Åtta av tio av de som besvarat enkäten anger att det är viktigt. Mattias Olsson har full förståelse för det. För lärare är det framför allt rektorn man har i åtanke, tror han. Det pedagogiska ledarskapet har kommit mer och mer i fokus i takt med att förväntningarna på skolan och läraruppdraget förändrats med tiden.

– Här har vi inom förvaltningen en viktig roll för att se till så att rektorerna får utrymme för att leda och stödja lärarna. Det handlar inte bara om att rekrytera de bästa skolledarna utan även att skapa en bra organisation. Även den mest kompetenta rektorn gör mycket liten nytta om hen inte får de rätta förutsättningarna för att verkligen ägna sig åt sin viktiga uppgift som pedagogisk ledare, säger Mattias Olsson.

” Stämningen här präglas av kollegialt lärande och en stor frihet att prova nya utvecklande möjligheter såväl organisatoriskt som pedagogiskt.

Foto: Anders Nicander

Välkommen till oss!

Nösnäsgymnasiet ligger nära både hav, stad och goda kommunikationer.

Nösnäs är en gymnasieskola med cirka 1300 elever och här finns ett stort utbildningsutbud, många möjligheter, kompetenser och engagemang.

Sök våra lediga tjänster på www.offentligajobb.se

www.nosnasegymnasiet.se

Lärare vill att elevhälsan ska vara mer närvarande i klassrummet

Det finns en stor potential till en närmare samverkan mellan lärare och elevhälsa. Lärarna efterlyser mer konkret stöd i klassrummet från exempelvis skolkuratorer, psykologer och skolsköterskor enligt en studie från Linköpings universitet.

ELEVHÄLSA

TEXT ANNIKA WIHLBORG

Lärare efterlyser hjälp från elevhälsan med möjlighet till samtalsstöd, avlastning med pedagogiska kartläggningar och hjälp med att upprätta, följa upp och utvärdera åtgärdsprogram som elevhälsan senare ska använda sig av. Det visar studien som Maja Johansson Gaimer, lärare på Sjukhuskolan vid Linköpings universitetssjukhus och Susanne Kreitz-Sandberg, lektor i pedagogik, genomfört.

Lärarna vill ha fler förslag på lösningar och metoder som kan tillämpas i klassrummet i sin kontakt med elevhälsan. Studien visar att skolor som har en elevhälsofunktion som är samlad på skolan ofta upplever att

samverkan mellan lärare och elevhälsa fungerar bra. Men när skolsköterska, psykolog och andra professioner bara är på skolan en eller två dagar i veckan försvåras samverkansmöjligheterna.

Över professionsgränserna

– I elevhälsans uppdrag ingår ju att arbeta förebyggande, men när en psykolog, skolsköterska eller kurator an-

LÄRARNA BEHÖVER TA ett större ansvar i att kommunicera vilket stöd de behöver från elevhälsans sida

svarar för tusen elever fördelade på tre eller fyra skolor säger det sig självt att det teambaserade och förebyggande elevhälsoarbetet är svårt att hinna med.

Samtidigt stavs lösningen inte enbart utökade resurser till elevhälsan. En genuin samarbetsvilja över professionsgränserna är minst lika viktig, säger Maja Johansson Gaimer.

– Elevhälsan behöver komma ut i klassrummen för att få en bild av hur förutsättningarna ser ut där. Många av elevhälsans åtgärder och stödinsatser utgår exempelvis från individnivå, men lärare jobbar nästan alltid med elever på gruppnivå. Lärarna behöver ta ett större ansvar i att kommunicera vilket stöd de behöver från elevhälsans sida, säger Maja Johansson Gaimer.

Efterlyser bättre uppföljning

Lärarna som deltog i studien uppgav att det var svårt att få snabb återkoppling från elevhälsan eller att återkopplingen glappade. Lärarna önskade att uppföljningen, det vill säga utvärdering av genomförda åtgärder samt planering av eventuella framtida stödinsatser, fungerade bättre.

– Med god samverkan mellan lärare och elevhälsa blir det lättare att så tidigt som möjligt ta tag i och börja

Maja Johansson Gaimer, lärare på Sjukhuskolan vid Linköpings universitetssjukhus.

arbeta med elever som är hemmasittare, har drabbats av psykisk ohälsa eller har särskilda behov, säger Maja Johansson Gaimer.

Högskolebehörighet på alla yrkesprogram

Regeringen föreslår att samtliga yrkesprogram i gymnasiet måste innehålla kurser som ger högskolebehörighet från hösten 2019. Eleverna ska dock kunna välja bort de kurserna. Målsättningen är att förändringen ska öka antalet elever som väljer yrkesprogram.

YRKESPROGRAM

TEXT ANNIKA WIHLBORG

Regeringens förslag är alltså att kurser som ger högskolebehörighet ska ingå i yrkesprogrammen redan från början, bland annat för att öka tryggheten för de elever som ännu inte bestämt sig för om de vill studera vidare efter gymnasiet. Det ska dock finnas en möjlighet för elever som inte vill studera vidare att välja bort dessa kurser.

– Vi är positivt inställda till förslaget, inte minst eftersom det kan stärka yrkesutbildningarnas attraktivitet och få fler elever att söka sig till yrkesprogrammen. Även elevorganisationerna

Foto: Elisabet Olsson Wallin

Åsa Fahlén, ordförande i Lärarnas Riksförbund.

är positiva till att det införs en allmän behörighet. Även i dagsläget kan elever på yrkesprogrammen skaffa sig högskolebehörighet, men i praktiken är det ofta krångligt eftersom elevgrupperna många gånger är små. Dessutom är det ofta svårt att få till det rent schemamässigt, säger Åsa Fahlén, ordförande i Lärarnas Riksförbund.

Ökade resurser

Att vända på det hela så att elever aktivt får välja bort snarare än att välja

till högskolebehörighet kräver, enligt Åsa Fahlén, ett bra rådgivningsstöd från studie- och yrkesvägledare.

– I dagsläget har många studie- och yrkesvägledare alltför många elever att vägleda, vilket i praktiken gör det omöjligt att erbjuda varje elev individuell vägledning. Studie- och yrkesvägledarresurserna behöver därför förstärkas om den här förändringen genomförs. Det är också viktigt att de elever som väljer bort högskolebehörigheten på gymnasiet ges möjlighet att läsa in den senare i livet om de exempelvis bestämmer sig för att börja studera på högskola efter att ha varit yrkesverksamma i ett antal år, säger Åsa Fahlén.

Välkomnar förslaget

– Det här förslaget välkomnar vi verkligen, det är en fråga vi drivit under en längre tid. Förslaget sänder en enormt viktig signal till elever som vill utbilda sig till sitt drömyrke men samtidigt vill hålla dörren öppen för framtida högskolestudier, säger Lärarförbundets ordförande Johanna Jaara Åstrand.

Hon betonar vikten av att elever på yrkesprogrammen inte ska kunna välja bort de studieförberedande kurserna alltför lättvindigt.

– Jag är övertygad om att det är just känslan av att hamna i en utbildningsmässig återvändsgränd som gjort att söktrycket till yrkesprogrammet minskat de senaste åren. Jag tror definitivt att yrkesbehörighet på samtliga yrkesprogram kan bli den utlösande faktorn som får fler elever att välja yrkesförberedande program, säger Johanna Jaara Åstrand.

Foto: Peter Jönsson

Johanna Jaara Åstrand, ordförande i Lärarförbundet.

Lyhörd direktör ska bossa i huvudstaden

Peter Lyth är läraren som blev rektor och klättrade vidare till att bli gymnasiechef. Snart kliver han in i rollen som Stockholms gymnasiedirektör och står inför det tuffa uppdraget att chefa över en förvaltning som ska ordna utbildningsplatser i en storstad som växer så att det knakar.

GYMNASIECHEF

TEXT ANNA-KARIN ANDERSSON

Stockholms stads nuvarande omkring 30 kommunala gymnasieskolor räcker inte till. För hålla takt med huvudstadens växande befolkning finns det planer på att bygga 15 ytterligare gymnasieskolor. Men det handlar inte bara om att skapa fler utbildningsplatser. Det gäller att förutse elevernas sökmönster och veta hur personalbemanningen ska gå till. Det är det där komplexa i uppdraget som lockar Peter Lyth att bli Stockholms gymnasiedirektör.

– Vi kan se att elever i Stockholm många gånger värderar valet av skola högre än utbildningsinriktning, att sko-

Peter Lyth, tillträdande gymnasiedirektör i Stockholms stad.
Foto: Lennart Johansson

lans popularitet är viktigare än vad vi vuxna kanske vill och tror. Det gäller att pejla läget och ta hänsyn till många aspekter så att gymnasiesatsningarna görs på rätt sätt, säger Peter Lyth.

Har klättrat i karriären

Peter Lyth har en gedigen karriär

bakom sig inom skolans värld. Den tog sin början 1984 då han fick sin första tjänst som högstadielärare. Några år senare valde han att undervisa på gymnasiet och blev därefter biträdande rektor. Chefsrollen passade honom, och i flera år jobbade han sedan som rektor på två olika gymnasieskolor. Det ledde

i sin tur in honom på det nuvarande uppdraget som gymnasiechef, och i juli 2018 tar han på sig direktörshatten.

VI KAN SE att elever i Stockholm många gånger värderar valet av skola högre än utbildningsinriktning

Sin bakgrund kommer han att ha nytta av på sitt nya jobb.

– Det är en fördel att jag kan sätta mig in i lärares och rektorers situation. Det är viktigt att styra gymnasieverksamheten så att den passar både elever och de som arbetar inom skolan.

Rent generellt anser Peter Lyth att både tjänstemän och förtroendevalda måste vara duktiga omvärldsbevakare. Att skapa fler vård- och omsorgsprogram för att samhället behöver mer vårdpersonal är fel ände att börja i om de unga inte lockas av den utbildningen, exemplifierar han.

– Det har varit en process att inse att vi inom byråkratin och politiken inte kan forma gymnasieskolan bara utifrån de behov vi ser. För att lyckas i mitt nya uppdrag gäller det att vara lyhörd, säger Peter Lyth.

Vuxenutbildning – allt viktigare punkt på samhällsagendan

Komvux fyller 50 år. En pigg jubilar som är mer aktuell än någonsin.

– Det har hänt otroligt mycket under de gångna åren, och vuxenutbildningen har blivit en allt viktigare punkt på hela samhällets agenda, säger Bengt Jönsson, chef Vuxenutbildning Stockholm.

VUXENUTBILDNING

TEXT ANETTE BODINGER

När Komvux startade i slutet av 1960-talet lockade utbildningen främst vuxna som hade siktet inställt på fortsatta studier efter folkskolan eller motsvarande. Idag handlar en stor del av verksamheten om yrkesutbildningar som ska leda till jobb. En av dagens stora utmaningar är att möta behoven av de nya målgrupper som deltar i vuxenutbildningen.

– Vi har många utrikesfödda och kortutbildade bland våra elever. Det gäller att anpassa verksamheten och våra utbildningar så att dessa personer kan gå in i utbildning och klara den för att sedan komma ut i egen försörjning, antingen direkt eller via universitet och högskolor, säger Bengt Jönsson.

För att möta den utmaningen har Vuxenutbildning Stockholm bland annat startat flera kombinationsutbildningar.

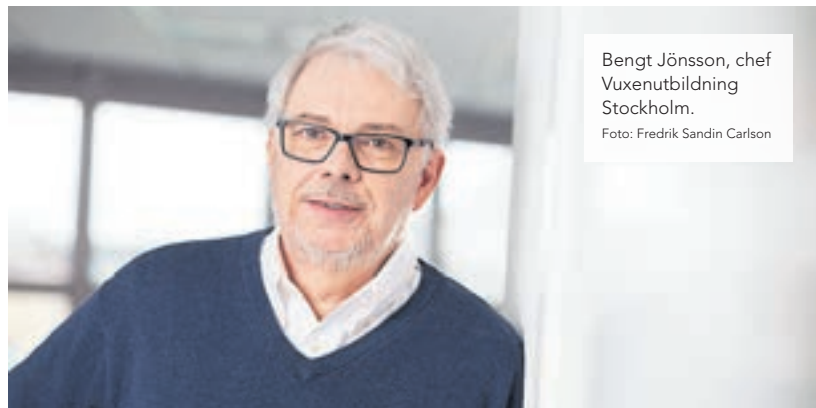
– Vi erbjuder program där SFI ges tillsammans med i de flesta fall en yrkesutbildning, men även i kombination med teoretiska ämnen.

En viktig del av arbetet är enligt Bengt Jönsson att få in företag och branscher så tidigt som möjligt i utbildningen.

– Lastbilmekanikerutbildningen har fått ett riktigt lyft sedan Scania kom in som partner. Företaget utlovar till och med en provanställning på sex månader till alla som klarar utbildningen.

Viktig samhällsroll

En annan aktuell utmaning är digitaliseringen och hur verksamheten kan dra nytta den nya tekniken.

Bengt Jönsson, chef Vuxenutbildning Stockholm.
Foto: Fredrik Sandin Carlsson

– Lärarbrist är en annan utmaning. Vi är ganska välförsörjda just nu, men står om ett par år inför stora pensionsavgångar och måste se till att vi inte hamnar i ett vakuum, fastslår Bengt Jönsson.

Komvux i Stockholm beskriver han som en pigg 50-åring med stora planer för framtiden.

– Vi arbetar nu med att utveckla Campus Åsö där grundläggande och gymnasial vuxenutbildning, SFI och yrkeshögskoleutbildningar ska samlas under ett och samma tak. I framtiden kommer vuxen-

utbildningen att i än högre grad kunna användas för yrkesväxling. Helt klart är att verksamheten kommer att ha en fort-

I FRAMTIDEN KOMMER vuxenutbildningen i än högre grad kunna användas för yrkesväxling

satt viktig roll i samhället – en roll som kanske kommer att växa ytterligare och bli ännu större än vad den är idag.

Vi vill alltid kunna erbjuda fler möjligheter

– Viktigaste utmaningen för dagens gymnasieskola är att alla ungdomar påbörjar, fullföljer och når målen, säger Joachim Håkansson, förbundschef i Kalmarsunds gymnasieförbund, där de arbetar hårt för att ständigt kunna erbjuda lärare och elever fler möjligheter.

UTMANINGAR

TEXT ANETTE BODINGER

I Kalmarsunds gymnasieförbund handlar det inte enbart om att erbjuda ungdomar utbildning. Förbundschef Joachim Håkansson menar att uppgiften är betydligt större än så.

– Vårt uppdrag måste omfatta en aktiv och pådrivande roll i syfte att få alla ungdomar att påbörja gymnasiestudier och se till att varje individ ges möjligheter att nå målen för sin utbildning.

För att klara det har verksamheten under senare år arbetat aktivt med att förbättra och stärka samarbetet med grundskolorna i regionen där ett viktigt syfte är att göra övergången till gymnasiet så bra som möjligt.

– Vi arbetar intensivt med att aktivt förebygga och motverka studieavbrott samt med det kommunala aktivitetsansvaret. Andelen elever med examen har ökat de senaste fyra åren, både på yrkesprogrammen och på de högskoleförberedande programmen. År 2017 nådde 93 procent av eleverna examen på högskoleförberedande program.

INOM TVÅ ÅR ska förbundets yrkesskickliga lärare tjäna minst 50 000 kronor i månaden

Motsvarande siffra för yrkesprogrammen är 90 procent.

En förklaring till de höga siffrorna är ett väl fungerande systematiskt kvalitetsarbete, vilket Joachim Håkansson

menar är en förutsättning för att alla som arbetar i skolan ska kunna ge eleverna en likvärdig utbildning med hög kvalitet.

– Att behålla och rekrytera yrkesskickliga lärare, kollegialt lärande, skickliga pedagogiska ledare och en väl utbyggd elevhälsa är andra framgångsfaktorer.

Fler möjligheter

Verksamheten lovar all personal och alla elever att de alltid kan förvänta sig fler möjligheter av Kalmarsunds gymnasieförbund.

– Vi erbjuder det största utbildningsutbudet i regionen och som arbetsgivare ska vi vara en modern, attraktiv och utvecklande arbetsplats som kännetecknas av trygghet, trivsel, arbetsglädje och engagemang. Vi har också fastställt en lönepolitisk målsättning för lärarna. Inom två år ska förbundets yrkesskickliga lärare tjäna minst 50 000 kronor i månaden. Det är ett löfte som vi kommer att hålla!

Efter några år med minskade elevkullar är verksamheten inne i en ex-

Joachim Håkansson, förbundschef i Kalmarsunds gymnasieförbund.

pansiv fas där nästa steg är att bilda ett campus mellan de stora gymnasieskolorna i Kalmar.

– Siktet är inställt på att fortsätta ligga i framkant och ge såväl elever som personal ännu fler möjligheter, fastslår Joachim Håkansson.

Lärarnas Riksförbund ser gärna en central reglering av lärarnas arbetstider

– Att införa ämnesbetyg istället för kursbetyg kan minska stress hos eleverna, men kommer förmodligen inte att göra så mycket för lärarnas arbetsmiljö. Vi skulle hellre se en central reglering av lärarnas undervisningstid, säger Svante Tideman, 1:e vice ordförande, Lärarnas Riksförbund.

ARBETSMILJÖ

TEXT ANETTE BODINGER

När läroplan 1994 infördes delades samtliga ämnen på gymnasiet in i kurser. Tanken var att eleverna skulle få större möjlighet att påverka sin egen utbildning. Med åren har det visat sig att systemet skapar stor stress för både lärare och elever.

– Fram till 2000 stod det i vårt kollektivavtal att gymnasielärarna hade

504 timmars undervisning på ett år. Fler timmar än så innebar betald övertid, berättar Svante Tideman.

Den paragrafen finns inte längre, vilket i kombination med många kommuners dåliga ekonomi och dagens kurssystem lett till att lärarnas arbetsbörda ökat markant.

FÖR ATT KUNNA göra ett ännu bättre jobb som lärare behövs det mer tid för varje elev, inte mindre

– Lärarlönerna är den tunga utgiftsposten i kommunernas skolbudget. För att klara budgeten drar man ner på antalet undervisningstimmar, kanske till 80 timmar för en 100-poängskurs, och låter läraren ta ytterligare en kurs. Men det är samma kunskapsmassa som ska gås igenom vilket sätter stor press på läraren, säger Svante Tideman.

Han påpekar att fler kurser genererar både mer undervisning och mer efterarbete för varje enskild lärare.

– Läraren får mindre tid att uppnå målen. Om det står 100 poäng i kursplanen, då borde det också vara 100 timmar lärarledd tid till eleverna.

Ämnesbetyg

Nu kan det dock bli ändring. Gymnasieutredningen som presenterades hösten 2016 föreslog en återgång till ämnesbetyg vilket kan bli verklighet 2020.

– Det kommer kanske att gynna eleverna som tycker att det är jobbigt att ha ett stort antal kurser och att bli betygsatta många gånger under sin studietid. Men det blir förmodligen inte bättre för lärarna.

En del av lösningen på problemet, menar han, är att komma tillbaka till någon form av central reglering av lärarens arbetstid.

– Det budskapet har vi hittills inte lyckats att få gehör för i avtalsförhandlingarna. Vår förhoppning är att staten tar ett större ansvar för skolan i framtiden. För att kunna göra ett ännu bättre jobb som lärare behövs det mer tid för varje elev, inte mindre, fastslår Svante Tideman.

Foto: Elisabeth Ohlsson Wallin

Svante Tideman, 1:e vice ordförande, Lärarnas Riksförbund.

Så gynnas lärare av kommunsamarbete

Genom att tre kommuner i Hälsingland bildat ett gemensamt utbildningsförbund har lärarna fått ett bredare kollegialt nätverk och större karriärmöjligheter.

KOMMUNSAMARBETE

TEXT ANNA-KARIN ANDERSSON

För att kunna erbjuda utbildningar med bredd och kvalitet i ett samhälle krävs resurser. Som liten kommun är det en tuff uppgift att klara av. Det var mot den bakgrunden som Bollnäs, Nordanstig och Söderhamns kommuner år 2015 gick ihop och bildade ett gemensamt utbildningsförbund. Samarbetet har bidragit till ett större utbud av utbildningar för invånarna och har samtidigt bidragit till ett uppsving för lärarna.

Förr kunde en lärare vara ensam i sin yrkesroll i den egna kommunen. Nu öppnas möjligheten att enkelt nätverka med kollegor som undervisar i samma ämne som en själv, på en annan skola men inom samma förbund.

Thomas Winqvist, chef över Hälsinglands Utbildningsförbund.
Foto: Johan Löf

– Från ledningens sida kan vi även göra mer riktade utbildningsinsatser. Några språklärare ska exempelvis gemensamt åka i väg på utlandsresa för fortbildning under vintern, säger Thomas Winqvist, chef

över Hälsinglands Utbildningsförbund.

Lett till ökad rörlighet

Tack vare kommunsamverkan har karriärmöjligheterna för lärare ökat

eftersom en och samma arbetsgivare kan erbjuda så många olika typer av tjänster inom utbildningsområdet. Under samma tak ingår förutom gymnasieskolorna även vuxenutbildningar, yrkeshögskola och distansstudier på högskola och universitet. Dessutom finns en avdelning för forskning. Alla

VI MÄRKER ATT vår attraktionskraft ökar. Det gör det lättare för oss att både behålla personal och locka till oss ny.

drar nytta av varandras verksamheter i högre utsträckning sedan den organisatoriska hopslagningen genomfördes.

Bildandet av Hälsinglands Utbildningsförbund har också gett en större pondus i ett vidare perspektiv.

– Hälsingland har tidigare inte varit så starkt varumärke som exempelvis Dalarna. Vi har varit lite dolda trots att vi finns bara två timmar från huvudstaden. Nu märker vi att vår attraktionskraft ökar. Det gör det lättare för oss att både behålla personal och locka till oss ny. Den här typen av kommunsamarbeten är helt i tiden, säger Thomas Winqvist.

Ny skola ser fördelar med sitt läge

Vägg i vägg med universitet och företag öppnar snart ett helt nytt gymnasium med fokus på life science i Campus Flemingsberg. Redan innan portarna öppnats finns planer på samarbeten med både högskolevärlden och näringslivet.

TVÄRVETENSKAPLIG SKOLA

TEXT ANNA-KARIN ANDERSSON

Widerströmska gymnasiet yttreväggar och tak är på plats och skisserna över hur lokalerna ska se ut invändigt börjar bli klara. Den sprillans nya kommunala gymnasieskolan, som startar hösten 2019, är placerad strategiskt

HÄR FINNS MÖJLIGHET att skapa en helt ny skola som präglas av nyfikenhet och engagemang

mitt i Campus Flemingsberg i Hudinge kommun i södra Stockholm. Skolan blir i och med det granne med både högskolor och företag och det finns en tydlig tanke med läget. Redan nu har man diskuterat samverkansformer med Röda korsets högskola, Karolinska in-

stitutet, Kungliga Tekniska Högskolan och Södertörns högskola.

– Gymnasieeleverna kommer att få tillgång till universitetsbibliotek och moderna och avancerade laborations-salar. För skolans lärare finns forskarseminarier på gångavstånd från den egna arbetsplatsen och möjligheter till kollegiala samarbeten med de närliggande högskolorna, säger Mona Lifwergren som är projektledare för Widerströmska gymnasiet.

Skolan kommer att erbjuda teknik-, naturvetenskaps-, ekonomi- och vård- och omsorgsprogram samt ett fjärde år på teknikprogrammet. Gemensamt för alla utbildningarna är att de har ett fokus på den tvärvetenskapliga forskningsgren som kan förbättra liv och hälsa genom utveckling inom medicin och teknik, kallad life science.

Innovativ arbetsmiljö

Utöver synergierna med den akademiska världen jobbar gymnasieskolan

Illustration: Tengbom

på att kunna samarbeta med de många företagen som etablerar sig i området. Det har bland annat betydelse för att kunna tillgodose behovet av praktikplatser för eleverna på det fyraåriga

tekniska programmet. Även näringslivet har från sin sida visat ett intresse för skolverksamheten.

– Det är en innovativ och expansiv miljö här. Det kommer man som lärare att känna och kunna dra nytta av. Här finns möjlighet att skapa en helt ny skola som präglas av nyfikenhet och engagemang, säger Mona Lifwergren.

Så hjälper du elever med talrädsla

Många lärare möter elever som är rädda för att prata i klassrummet. Gymnasieläraren Daniel Sandin utkom förra året med en bok på temat och brinner för att fler ska kunna göra sina röster hörda. Här är hans bästa tips på hur du kan hjälpa eleverna.

TALRÄDSLÅ

TEXT ADRIANNA PAVLICA

Daniel Sandin är sedan 15 år tillbaka gymnasielärare i svenska, historia och religionskunskap. Hans bok "Talrädsla i skolan" går igenom konkreta övningar att göra med talrädda elever samt berättar om fenomenet.

DET VIKTIGA ÄR att avsätta tid så att talrädda elever kan få träna med andra elever som känner likadant

– Det är inte självklart att man känner igen de här eleverna. Många tror till exempel att talrädda elever är blyga och tillbakadragna men så behöver det inte alls vara.

Daniel Sandin tycker att det bästa sättet att hjälpa talrädda elever på är

att erbjuda möjlighet att systematiskt arbeta med problemet, exempelvis genom specialkurser. Han själv håller en retorikkurs för talrädda.

– Det viktiga är att avsätta tid så att talrädda elever kan få träna med andra elever som känner likadant. Det fungerar ypperligt. Men tyvärr finns inte de möjligheterna på många skolor.

Slippa undan – en björntjänst

Det finns ändå mycket man som lärare kan göra för att hjälpa eleverna. Ett första steg är att prata om talrädsla.

– Sedan handlar det om att inte låta dem slippa undan. Det är viktigt. Vi vill hjälpa dem och det tar sig ibland uttryck i björntjänster, att de slipper sin redovisning eller bara behöver göra den inför läraren. På sikt blir det ett misslyckande som bekräftar för eleven att man inte klarar detta, och det sker ingen utveckling.

Exempelvis kan eleven få hålla sin redovisning inför lärare och några få kamrater i början av en lektion, och

Gymnasieläraren Daniel Sandin håller en särskild retorikkurs för talrädda elever och är förvånad över att fler skolor inte fångar upp det behovet.

igen i slutet men då inför en större grupp.

– Man får vara lite finurlig och till exempel säga att man bara kommer att ta hänsyn till den gången som det går bäst när man sätter betyg, det brukar elever nappa på. Men i själva verket handlar det om att få dem att träna, säger Daniel Sandin.

Övning det centrala

Ett annat sätt är att låta eleven spela in redovisningen hemma och ha som

en slags backup att visa läraren ifall redovisningen i klassrummet inte skulle gå bra.

Men nyckeln är alltså övning, mer övning och ännu mer övning.

– Det är klart att det är tidskrävande om man till exempel låter eleven redovisa flera gånger. Men det tar kanske 5–10 minuter extra och det tycker jag att man kan lägga. Alla elevers individuella behov tar tid och just talrädsla är ett problem som vi alldeles för ofta blundar för.

VI BEHÖVER DIG NU!

Hos oss får du utmanas och utvecklas. Du får fantastiska kollegor och elever som är spännande och roliga att jobba med. Här gör du skillnad!

Läs mer på www.botkyrka.se/ledigajobb

LÅNGT IFRÅN LAGOM

Lernias lärare gör en verklig skillnad

Är du en passionerad lärare eller erfaren inom ett yrke och brinner för att lära andra? Då ska du jobba med oss på Lernia. Som lärare på Lernia är du en nyckelperson i deltagarnas utveckling och i att forma deras framtid. Du kan till exempel jobba som lärare inom SFI, grundämnen, restaurang, fordonsteknik eller vård och omsorg.

www.lernia.se/jobb/pedagogiskt-arbete

I Stockholms stad satsar man på gymnasiet

Vill du vara med och bygga framtidens gymnasieskola i Stockholms stad? Här finns några av Sveriges mest spännande lärarjobb och det sker flera stora satsningar. Snart slås portarna upp för splittrerna Anna Whitlocks gymnasium. Samtidigt går P A Fogelströms gymnasium in i sitt andra år i anrika, nyrenoverade lokaler.

I augusti välkomnar Anna Whitlocks gymnasium sina första 700 elever i Länsstyrelsens gamla lokaler mitt på Kungsholmen. Den ståtliga byggnaden, som just nu genomgår en total ombyggnad för sitt nya ändamål, kommer att husera cirka 2 400 elever när skolan är helt utbyggd. Gymnasiet blir därmed ett av Sveriges största.

–Det är en fantastisk chans att få vara med och bygga upp en skola från starten. Stockholms stad satsar verkligen på sina gymnasieskolor och det är väldigt roligt, säger rektor Annica Tengbom Ödén, som närmast kommer från en rektorstjänst på Kungsholmens gymnasium.

i

Som gymnasielärare i Stockholms stad har du möjlighet att utvecklas i din pedagogiska roll och göra karriär inom läraryrket. Du får tillgång till kompetensutveckling, nätverk och seminarier. Du kan bli VFU-handledare, utvecklingslärare, förstelärare, lektor och forskare. Du får också möjlighet att röra dig inom en stor organisation, Stockholms stad har 27 gymnasieskolor och cirka 140 grundskolor. Därmed får du som lärare tillgång till en bred skara skolor med olika pedagogiska inriktningar och en mångfald av pedagogisk utveckling. Alla lärare i Stockholms stad har också tillgång till aktuell forskning och senaste nytt inom utbildningsfrågor.

Stockholms stad
Utbildningsförvaltningen
Hantverkargatan 3 A
104 22 Stockholm
Tel: 08-508 330 00

www.stockholm.se

Stockholms stad

Annica Tengbom Ödén, rektor på Anna Whitlocks gymnasium, Thomas Lejdemalm, rektor på P A Fogelströms gymnasium och Stina Arvas, förstelärare på Anna Whitlocks gymnasium.
Foto: Gonzalo Irigoyen

Anna Whitlocks gymnasium erbjuder fem högskoleförberedande program och elva olika inriktningar. Stor tonvikt läggs på life science och design, som återkommer som profil och inriktning i flera av programmen. Ledorden för undervisningen är bildning och innovation för en hållbar framtid och skolan samarbetar med flera universitet och högskolor.

–Vi vill ge eleverna kompetens, lust och mod att påverka samhällsutvecklingen. Våra lärare kommer att vara med och påverka hur vi utformar undervisningen och vi ser att det finns ett oerhört stort intresse för att jobba här. Vi hade också flest förstahandsökande elever av alla gymnasier i Stockholms län. Det visar att även elever lockas av möjligheten att bygga nytt och vara med och skapa skolkultur, säger Annica.

Stina Arvas, som idag arbetar på Södra Latins gymnasium, tillträder en tjänst som förstelärare i design, bild och form och hon ser fram emot utmaningen. Hon är formgivare i botten och upptäckte läraryrket av en slump under ett vikariat för ett 20-tal år sedan. Som förstelärare kommer Stina att jobba brett med elever på olika program och hon märker att många ungdomar är intresserade av att integrera design med de traditionella teoretiska programmen.

–Detta är något som många unga efterfrågar och i synnerhet med det fokus vi har på hållbarhet. Att som lärare få vara delaktig från början, frigöra sig från gamla strukturer och skapa en ny, kreativ miljö är spännande, säger hon.

Skola på anrika Stigberget

En annan gymnasiesatsning i Stockholms stad är P A Fogelströms gymnasium som tog emot sin första årskull förra läsåret. Lagom till terminsstarten i augusti flyttar skolan in i helt nyrenoverade lokaler på Stigberget på Södermalm, i en byggnad som använts som skola sedan 1916. P A Fogelströms gymnasium kommer att ha totalt 670 elever på de naturvetenskapliga och ekonomiska programmen när det är helt utbyggt. Skolan har en tydlig högskoleförberedande karaktär.

–P A Fogelströms gymnasium renodlar det akademiska och har starkt fokus på ämneskompetens och samarbete mellan olika team. Det är avskalat och väldigt tydligt vad som är obligatoriskt och vad som är valfritt, säger rektor Thomas Lejdemalm, som tidigare arbetade som rektor för Bernadottegymnasiet. Också han lyfter fram hur spännande det är att få vara med och starta en helt ny verksamhet.

–Vi har lyckats rekrytera enormt duktiga lärare och har hög nivå på undervisningen. Nu bygger vi vidare på erfarenheterna från vårt första år.

Attraktiv arbetsplats

Rekryteringen inför hösten är nu klar på båda gymnasierna och det stora antalet högkvalificerade sökande vittnar om att såväl skolorna i sig som Stockholms stad är attraktiva arbetsplatser.

I kraft av sin storlek och mångfald kan Stockholms stad erbjuda en exceptionellt bred palett av jobb för lärare samtidigt som det finns en trygghet och stabilitet som ger arbetsro. Konkurrenskraftiga löner, ett väletablerat kompetensutvecklingsprogram, bra stödfunktioner, tjänstepensioner och friskvård är självklara inslag. Annica, Stina och Thomas vill framhålla Stockholms stad som arbetsgivare för lärare, alldeles oavsett vilken skola man arbetar på. Alla tre är exempel på de många olika karriärmöjligheterna och rörligheten som finns i staden:

–Här finns det så många spännande jobb, oavsett var och hur man vill arbeta. Stockholms stad är en dynamisk arbetsplats för lärare, där det händer mycket och där man verkligen kan utvecklas i den karriär man väljer.

Breda karriäralternativ i Hälsinglands Utbildningsförbund

I Hälsingland har Bollnäs, Nordanstigs och Söderhamns kommuner gått samman i Hälsinglands Utbildningsförbund. Det har skapat en arbetsmarknad som erbjuder en mängd olika spännande möjligheter för förbundets lärare; här kan man verkligen jobba till pensionen.

Inom de tre kommuner som utgör Hälsinglands Utbildningsförbund samsas såväl gymnasium och vuxenutbildning som särskola. Förbundets verksamhet präglas av samverkan mellan de olika verksamheterna, vilket innebär en mångfacetterad arbetssituation med en mängd olika möjligheter till karriär och utveckling.

– Både personal och elever trivs på våra skolor och vi har en hög andel legitimerade lärare, så man kommer till ett kunnigt och professionellt kollegium. Dessutom har vi korta kontaktvägar, så att man inte bara blir en kugge i en jätteorganisation. För de som vill bredda sig går det alldeles utmärkt att arbeta med olika elevgrupper och till och med byta jobb utan att byta ar-

Stående, Eva Hildebrand, verksamhetschef för gymnasieskolan på utbildningsförbundet och sittandes Erika Persson, lärare i samhällskunskap och Malin Ungh, lärare i religion och historia, förstälare och lokal samordnare för VFU.

Foto: Johan Löf

i

Hälsinglands Utbildningsförbund är ett kommunalförbund som bildats av Bollnäs, Nordanstig och Söderhamns kommuner. Förbundet driver gymnasie- och vuxenutbildningar för kommunernas invånare, samt ger möjlighet till yrkeshögskola och distansstudier på högskola och universitet. Inom förbundet finns fyra gymnasieskolor – Nordanstigs gymnasium, Staffangymnasiet i Söderhamn och Torsbergsgymnasiet och Höghammargymnasiet i Bollnäs – som tillsammans erbjuder ett brett utbud av utbildningsprogram.

Verksamhetschef
Eva Hildebrand
Tel: 010-454 10 12
E-post: eva.hildebrand@hufb.se
www.hufb.se

Hälsinglands
Utbildningsförbund

betsgivare, säger Eva Hildebrand, verksamhetschef för gymnasieskolan på utbildningsförbundet.

Hon får medhåll av Erika Persson, lärare i samhällskunskap på Torsbergsgymnasiet, som arbetat i Bollnäs sedan hon tog sin examen, 2006.

– Jag kan kombinera min pedagogiska roll med andra uppgifter. Jag kan exempelvis ha timmar i min tjänst för att arbeta med marknadsföring på olika program utan att behöva ta tjänstledigt. Förmånen att ha olika uppdrag i sin lärtjänst är otroligt utvecklande.

Förkortade beslutsvägarna

Erika berättar vidare att förbundet har medfört känslan av en större arbetsplats, men att beslutsvägarna positivt nog blev kortare.

– Det har blivit lättare att påverka och besluten tas hela tiden med gymnasieskolans bästa för ögonen. Det innebär en effektivare verksamhet och att vi adresserar just de utmaningar som våra elever står inför. I förlängningen håller vi på att skapa oss en gemensam kultur, med dito rutiner, så att vi verkligen kan utnyttja de möjligheter som förbundet innebär.

Tillsammans med lärarkollegan Malin Ungh betonar hon att den närmare kommunikationen även märks i det kollegiala utbytet, såväl inom varje skola som skolorna emellan. Alla har uppvisat en mycket öppen attityd och därför har pedagogerna kunnat plocka russioner ur varandras kaka.

– Det gör vi än idag, tre år efter att förbundet skapades; i början av varje termin hålls till exempel upptaktsträffar där vi får träffa pedagoger från förbundets olika verksamheter. Det är väldigt stimulerande att få möta sina kollegor och ta del av deras erfarenheter, betonar Malin, som är lärare i religion och historia, förstälare och lokal samordnare för VFU.

Satsar på utveckling

Inom förbundet finns ett starkt fokus på utveckling, såväl varje läsårsstart som under pågående läsår. I juni anordnar förbundet en hel fortbildningsvecka för alla lärare, med olika innehåll för olika lärarkategorier. Dessutom bedrivs ett flertal olika projekt, såväl med EU-anknytning som med förankring hos Skolverket.

– Vi har vida vyer och är aktiva i många satsningar, så våra lärare har goda chanser att driva eller delta i både nationella och internationella projekt. Ett exempel på projekt med syfte att höja kvaliteten för Hälsinglands Utbildningsförbunds skolor i allmänhet och nyanlända elever i synnerhet görs i samverkan med Skolverket; projektet inkluderar bland annat att utveckla mentorskapet för eleverna, anordna ledarskapsutbildningar och stärka skolorna som helhet, säger Eva.

Andra exempel är APL-utveckling genom internationella samverkansprojekt och ett International Baccalaureate-program.

– Vi har mångkulturella skolor här i Hälsingland och täta utbyten med internationella lärosäten. Detta omfattar också våra alternativ till vidareutbildning; det var inte länge sedan jag reste till Krakow för att ta del av historiken kring Auschwitz och andra världskriget, och jag har själv stort inflytande över vilka ämnen jag behöver fördjupa mig i. Det skapar ett väldigt stimulerande och inspirerande klimat, avslutar Malin.

Komvux Malmö Södervärn

– en plats där lärarna trivs

– Hos oss behöver lärarna inte byta jobb eftersom jobbet byter sig självt. Verksamheten är flexibel med ständigt nya elever, förutsättningar och utmaningar. En unik och mycket spännande arbetsplats, säger Yerk Liveröd, rektor för SFI på Komvux Malmö Södervärn.

SFI på Komvux Malmö Södervärn är en central del av vuxenutbildningen i Malmö. Här finns närmare 2 700 elever som omfattar drygt 140 nationaliteter med minst lika många språk, en mångfald i ordets rätta bemärkelse.

– Det fungerar jättebra, mycket tack vare våra trygga, motiverade elever som vet vad de vill och, enligt återkommande enkäter, tycker att vi ger dem en bra undervisning, säger rektor Yerk Liveröd.

En viktig anledning till det goda samarbetsklimatet på skolan är tydlig kommunikation.

– Det som är vår stora utmaning är också vår stora fördel. Den språkliga mångfalden bäddar helt enkelt för tydlighet och rak kommunikation. Att fråga om och reda ut saker blir på så vis en självklar del av arbetet på skolan.

Ständig förändring

Och det är inte bara eleverna som trivs med verksamheten. Yerk Liveröd är inne på sitt nionde år som rektor. Något som han förklarar med att vuxenutbildningen SFI är en flexibel skolform där det ständigt händer nya saker.

– Exempel på det är att vår elevgrupp hela tiden förändras. Det som gäl-

ler under ett år behöver inte gälla under nästa. Det kanske kommer många flyktingar eller det kanske finns många inom en viss bransch som måste skola om sig. Då riktas vårt arbete in på dessa nya förhållanden. Vår uppgift är att med utgångspunkt i en väldigt bra pedagogik åstadkomma väldigt mycket.

Omväxlingen förnöjer och innebär ständigt nya och spännande möjligheter för kollegiet.

– Vi möter dessa utmaningar genom att våra lärare får göra det som lärare vill göra: undervisa. Våra lärare planerar, undervisar, genomför och efterarbetar. Något annat kringarbete finns det i stort sett inte.

Utveckling

En annan fördel är att alla lärare på SFI arbetar med samma ämne, svenska som andraspråk.

– Det innebär att du kan prata pedagogik och elever med alla dina kollegor, vilket är en fantastisk förmån.

Att alla har samma ämne underlättar även den strukturerade fortbildning som lärarkollegiet på SFI får ta del av.

– Det ingår i paketet att kommer du hit måste du fortsätta att utvecklas.

Yerk Liveröd, rektor för SFI på Komvux Malmö Södervärn.

Foto: Caroline L Jacobsen

Förutom de övergripande kompetensutvecklingsinsatserna sker fortbildning genom vardagsstöd och olika former av kollegialt lärande.

En utmaning för lärarna är att en del av eleverna, på grund av bristande eller helt saknad tidigare skolgång, är osäkra på sin förmåga.

– Därför arbetar vi i stor utsträckning formativt. Det gör att vi får snabba resultat och kan se om undervisningen fungerar. Om inte, kan vi snabbt ställa om och pröva något annat.

Meningsfullt

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen inom Malmö stad genomför regelbundna medarbetarenkäter. SFI-lärarna ligger i topp när det kommer till upplevelsen av meningsfullhet i arbetet.

– Vi har även den lägsta upplevda stressnivån av alla lärare i staden. Att jobba här innebär i korthet att man vet varför man går till jobbet. Det, i kombination med att få ägna sin dag åt en lärares kärnuppdrag, undervisning, gör SFI till en fantastiskt bra arbetsplats.

Till hösten väntar ytterligare en stor utmaning för verksamheten. De i dagsläget privata SFI-utbildningarna i Malmö ska tas över av staden vilket innebär att dagens elevantal på 2 700 ökar till 4 500.

– Det blir en omställning, men vi kommer att klara även den och fortsätter på den inslagna vägen. Siktet är inställt på att bli bäst på SFI i hela Sverige, fastslår Yerk Liveröd.

Komvux Malmö Södervärn är en central del av vuxenutbildningen i Malmö. Här finns närmare 3 000 elever som studerar inom olika skolformer:

- Svenska för invandrare – SFI
- Grundläggande vuxenutbildning
- Gymnasial vuxenutbildning
- Särskild utbildning för vuxna

Malmö stad
Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen
205 80 Malmö
Tel: 040-34 30 34

www.malmo.se

Malmö stad

– Vår uppgift är att med utgångspunkt i en väldigt bra pedagogik åstadkomma väldigt mycket, säger Yerk Liveröd.

Foto: Caroline L Jacobsen

Global utblick och stolta traditioner – här utbildas framtidens biltekniker

Anders Ljungstedts gymnasium blir en av de första skolorna i landet som får utbildade framtidens biltekniker ihop med Volvo Cars. Katedralskolan kombinerar stolta traditioner med en modern, internationell profil.

Två av Linköpings gymnasieskolor med historiska anor, men också med det nyaste inom teknik och pedagogik.

Katedralskolan grundades redan 1627 och är Sveriges fjärde äldsta gymnasieskola. Anders Ljungstedts gymnasium startades 1824 efter en donation från Ljungstedt, som var handelsman, historiker och diplomat. Och en man som tyckte att även fattiga barn skulle få gå i skola.

– Han grundade skolan för fattiga barn, berättar Björn Arvidsson, fordonslärare på Anders Ljungstedts gymnasium.

– Idag har vi väl inte direkt fattiga elever, men vi är fortfarande en skola som inkluderar alla som vill ha en bra, praktisk utbildning.

Och grundarens idéer om ”en skola för alla” lever kvar på andra sätt också.

– Vi har ett renommé att kunna hantera alla typer av elever på ett bra sätt. De som är duktiga kan vi ge ännu mer kunskap och de som har lite problem och kanske läs- och skrivsvårigheter lyckas vi också rätt bra med, säger Björn Arvidsson.

Ökat söktryck

Han är en av de sex fordonslärare som ska undervisa på den nya ”Volvo-skolan”, den fjärde i hela landet. Satsningen invigdes med pompa och ståt i april. De första eleverna börjar till hösten, men så snart nyheten blev känd, märkte skolan ett ökat tryck av förstahandssökande.

Den nya utbildningen grundas på ett avtal mellan skolan, Volvo Cars och återförsäljaren Tage Rejmes i Linköping. Utbildningsmiljön ska utformas som en Volvoverkstad, men det handlar inte bara om fordonsteknik, här ska eleverna få kunskaper även om kundvård och moderna verkstadsprocesser.

– Det känns jättespännande! Vi lärare ska få samma utbildning som Volvo tekniker, så vi ser fram emot att få nya kunskaper som vi kan förmedla till eleverna på ett mycket bättre sätt än vi kunnat tidigare, säger Björn Arvidsson.

Pendlar tio mil

Han är bilmekaniker från början, gick lärarutbildningen i slutet på 80-talet och började på Anders Ljungstedts gymnasium 1990. Och 28 år senare är han skolan trogen, trots att han inte bor i stan.

– Jag bor i Nyköping, så jag pendlar de tio mil till Linköping, det har blivit några mil under åren, säger Björn Arvidsson.

– Men jag trivs så fruktansvärt bra på den här skolan. Jag har bra kamrater, bra skolledning och framför allt bra elever. Så jag har fortsatt att pendla.

Hans kollega Bennie Zetterström på Katedralskolan är också erfaren, med 20 år som gymnasielärare.

– Jag kom hit 2009 från Berzelius-skolan i Linköping, som var profilerad på naturvetenskap och teknik. Jag tycker att språk är roligt, så jag lockades av Katedralskolans internationella inriktning, säger Bennie Zetterström.

Reser utomlands

Katedralskolan har sedan länge en internationell profil. Redan hösten 2001 startade skolan sin engelskspråkiga IB-utbildning som leder till internationell studentexamen, the IB Diploma Programme.

Dessutom finns här programmen Natur, Samhäll, Ekonomi, Humanistiska, Språkintröskning samt till hösten Handel och administration.

Den internationella prägnen innebär, utöver IB-utbildningen, elev- och lärarutbyten med Tyskland, Frankrike, England, Finland och Spanien. Bennie Zetterström är ansvarig för bland annat en kurs om brittisk kultur med tillhörande veckolång resa till Chester i England.

– Det är något av det bästa jag gör som lärare; att få vara med eleverna när de märker att deras språk faktiskt funkar utomlands och få se dem växa, en härlig känsla, säger Bennie Zetterström.

– Alla som läser språk på hög nivå får åka iväg.

Stöttar lärarna

Nu undervisar han i svenska och engelska på 60 procent och är specialpedagog på 40 procent. Han och kollegan Maria Lindersson kartlägger elevernas behov av stöd och samarbetar med lärarna, elevhälsoteam och bibliotek.

– Vi vänder oss allt mer mot våra kollegor, informerar dem och stöttar i hur man kan jobba så att de här eleverna blir inkluderade i klassrummet, säger Bennie Zetterström.

Han tycker att det är fantastiskt att hela tiden få umgås med så många unga människor under en mycket viktig tid i deras liv.

– De kommer hit som stora barn och går som unga vuxna. Man får följa dem mellan 16 och 19; körkort, första kärleken och frigörelse från föräldrarna.

– Och efter tre år, när vi kanske är trötta på varandra, får man en ny kull och får vara med om allt igen; julfirande, skolavslutningar, Valborgsfirande och till slut studenten – det är häftigt!

I Linköping finns sammanlagt 18 gymnasieskolor, både kommunala och fristående.

I varje gymnasieskola pågår ett systematiskt kvalitetsarbete som grundar sig på nationella styrdokument.

Varje huvudman och varje skolenhet ska planera samt systematiskt och kontinuerligt följa upp och utveckla verksamheten. Rektor ansvarar för att kvalitetsarbetet genomförs.

Nationellt godkända idrottsutbildningar (NIU) finns i Linköping på Fria Läroverken, Vretagymnasiet, Anders Ljungstedts gymnasium och Birgittaskolan.

Kommunala gymnasieskolor erbjuder NIU inom: ishockey i samarbete med LHC (killar); konståkning i samarbete med Linköpings Konståkningsförening och golf i samarbete med Landeryds Golfklubb.

Fria Läroverken erbjuder NIU inom: innebandy, handboll, fotboll och ishockey i samarbete med LHC (tjejer). Vretagymnasiet erbjuder NIU inom ridsport.

Den kommunala vuxenutbildningen i Linköping bedrivs av tio olika skolor eller utbildningsanordnare. De olika skolorna erbjuder olika kurser och inriktningar, och även olika typer av studieformer.

Kontaktuppgifter:

Linköpings kommun, Utbildningskontoret:
Tel: 013-26 38 00

www.linkoping.se/forskola-och-utbildning

Anders Ljungstedts gymnasium:
Tel: 013-20 76 00

Kontaktperson: Enhetschef Ed Huitema
E-post: Egidius.Huitema@linkoping.se

Anders Ljungstedts gymnasium
Anders Ljungstedts gata 1
581 81 Linköping

www.linkoping.se/alg

Katedralskolan:
Tel: 013-20 75 00

Kontaktperson: Enhetschef Magnus Nyström
E-post: Magnus.Nystrom@linkoping.se

Katedralskolan
Platensgatan 20
581 81 Linköping

www.linkoping.se/katedral

Linköping
Där idéer blir verklighet

”Min drivkraft? Det är att ge eleverna kunskap, det är viktigast av allt”, säger Björn Arvidsson (till vänster), fordonslärare på Anders Ljungstedts gymnasium. Hans kollega Bennie Zetterström på Katedralskolan kombinerar svenska och engelska med specialpedagogik.

Foto: Lasse Hejdenberg

En vilja till ständig förbättring präglar hela verksamheten

– En stor trivselfaktor är att vi lärare får goda möjligheter att göra det vi är bra på! Här finns en utvecklingsanda som genomsyrar hela verksamheten, gagnar eleverna och gör det enormt roligt att vara lärare, säger Marie Wolke, särskilt yrkesskicklig lärare vid Jenny Nyströmsskolan i Kalmar.

Marie Wolke har en lång bakgrund som lärare. Sedan 2011 återfinns hon på Jenny Nyströmsskolan där hon är speciallärare i matematik och svenska som andraspråk. Att hon även är förstelärare, som Kalmarsunds gymnasieförbund benämner särskilt yrkesskicklig lärare (SYL), ser hon mest som en titel.

– Vi har otroligt många duktiga och drivna lärare inom gymnasieförbundet. Flera har genomgått en Arete-meritering som borgar för att verksamheten vilar på vetenskaplig grund och kvalitet i undervisningen.

En strävan efter ständig förbättring menar hon är något som präglar hela verksamheten.

– Kalmarsunds gymnasieförbund är en stor arbetsgivare med en engagerad förbundsledning och duktiga rektorer. Det gör att man hela tiden har en möjlighet att utvecklas och bli en bättre lärare för sina elever.

Utvecklingsfond

Daniel Nilsson, Stagneliusskolan, speciallärare matematik och SYL vid Stagneliusskolan i Kalmar, instämmer.

– Förbundet har till exempel en verksamhetsutvecklingsfond, där vem som helst av lärarna kan söka pengar för olika projekt. Vi inom speciallärarnätverket gjorde gemensam sak och sökte, och fick, medel för att skapa ett nätverk som inkluderade grundskolans speciallärare och pedagoger. Syftet var att få till ett bra samarbete och att övergången från grundskola till gymnasium ska bli så bra som möjligt.

Även Marie Wolke har sökt och fått pengar från fonden, i hennes fall för utveckling av studiehandledning online.

– Vi saknar studiehandledare på en del elevers modersmål och har med hjälp av dessa medel utvecklat ett samarbete med studiehandledare från Biuonline

Marie Wolke, Jenny Nyströmsskolan och Daniel Nilsson, Stagneliusskolan.
Foto: Magnus Johnsson, Fototjänster i Kalmar

i Ronneby som bistår oss via Adobe-Connect vilket fungerar väldigt bra.

Kalmarsunds gymnasieförbund ligger långt fram när det gäller digitalisering. 2016 prisades förbundet med Guldtrappan för sitt genomtänkta digitala skolutvecklingsarbete.

– Här finns en genomgående vilja att komma vidare och ta nästa steg. Är man en gymnasielärare som vill utvecklas och ligga i framkant på en rad olika områden, då ska man söka sig till Kalmarsunds gymnasieförbund, fastslår Daniel Nilsson.

i

Kalmarsunds gymnasieförbund är ett kommunalförbund som startade 1 juli 1995. Förbundet har till uppgift att bedriva och utveckla gymnasial utbildning och kommunal vuxenutbildning åt medlemskommunerna Borgholm, Kalmar, Mörbylånga och Torsås. Cirka 3 250 elever finns inom gymnasieskolan och ungefär 1 000 studerande inom kommunal vuxenutbildning. Personalen utgörs av cirka 525 tillsvidareanställda.

Kalmarsunds gymnasieförbund
Stagneliusgatan 33, 392 34 Kalmar
Tel: 0480-45 15 00, www.gyf.se

UR skola vill skapa debatt om viktiga frågor

Vad engagerar gymnasieelever, var hämtar de sin information och hur kan skolan skapa förutsättningar för att diskutera brännande politiska, sociala och ekonomiska ämnen? Med serien Perspektiv på världen vill UR ge lärare och elever redskap för att analysera vår tids stora frågor.

Syftet med Perspektiv på världen är dels att ge stöd till lärare att förmedla kunskap om demokrati inför det svenska valet i höst, men också att skapa ett mer tidlöst arbetsmaterial som kan användas av lärare och elever för att skapa engagemang och debatt om viktiga frågor.

– Många lärare upplever att det är svårt att förklara samband och engagera utan att eleverna tycker att de har en massa pekpinnar. Vi ger inga färdiga svar eller lösningar, men hoppas att filmerna kan bli katalysatorer för samtal och ett stöd för lärarna att lyfta frågorna till en högre nivå, säger projektledare Lotta Lejdström.

Lotta och hennes team reste runt hela Sverige, besökte ett 20-tal skolor och pratade med hundratals elever, lärare och annan skolpersonal för att sondera behov, känslor och intressen.

Lotta Lejdström, till vänster, projektledare för Perspektiv på världen på UR.
Foto: Gonzalo Irigoyen

– Elever är en otroligt heterogen grupp och kanske den svåraste målgruppen av alla. De har så otroligt olika förutsättningar och mål. Men vi såg att ett stort antal sakfrågor engagerar. Även de elever som hävdar att de inte bryr sig visar ju också en ståndpunkt, säger Lotta.

Kortdokumentärer

Resultatet blev 22 korta dokumentärer, på mellan fyra och tio minuter, som tar upp en lång rad skiftande och aktuella ämnen för att ge nya perspektiv på frågor om demokrati, jämställdhet och miljö. Filmerna är inspelade runtom i världen och täcker ämnen som mänskliga rättigheter, terrorism, fördelningspolitik,

konflikter och vilka krafter som styr våra politiska val. Programmen, som är gjorda i tätt samarbete med gymnasielärare, är indelade i åtta olika teman utifrån kursplanen i samhällskunskap. De kan användas var för sig eller tillsammans, för att väcka intresse och skapa förståelse.

– De är korta och kärnfulla filmer, där vi jobbar med känslor och det visuella. Men de är också tydligt faktabaserade, och i vårt urval av intervjupersoner smalar vi av stora frågor till något mer personligt på ett seriöst sätt, berättar Lotta.

Hon hoppas att filmerna ska fungera som en gnista för att eleverna med ett källkritiskt förhållningssätt ska vilja fördjupa sig ytterligare i de olika äm-

i

UR, Sveriges Utbildningsradio, är ett oberoende public service-bolag som producerar program inom utbildningsområdet. UR utgår från styrdokument och läroplaner och programmen skapas i samarbete med elever och lärare. Serien Perspektiv på världen finns i 22 delar och är tänkt att användas som arbetsmaterial i gymnasieskolan för att väcka intresse och engagemang för våra viktiga nutids- och framtidsfrågor. För mer information och för att se Perspektiv på världen, besök:

www.urskola.se

na och att lärare ska se dem som ett arbetsmaterial som går att använda på många sätt.

– Vi har fått positiv feedback från både lärare och elever. Detta är en del av UR:s uppdrag och vi brinner för att fylla den här sortens behov.

Huddinge ger dig möjlighet att utvecklas

Med utgångspunkt i en stabil pedagogisk värdegrund investerar Huddinge starkt i att utveckla verksamheten i sina gymnasieskolor för att skapa ett attraktivt klimat där lärare trivs, utvecklas och vill stanna kvar.

– Att vara en attraktiv arbetsgivare handlar inte bara om att ha ett konkurrenskraftigt löneläge, vilket vi har, utan också om att erbjuda en bra arbetsmiljö och ge goda utvecklingsmöjligheter. Därför skapar vi förutsättningar för ett starkt kollegialt lärande och satsar på att etablera nätverk. Därutöver har vi en ny personalpolicy som kretsar kring medarbetarskap och ett transformativt ledarskap, berättar Ann-Britt Sten Hodin, verksamhetschef för Huddinges gymnasieskolor och vuxenutbildning.

Ann-Britt lyfter vidare det starka samarbete Huddinge har med högskolorna. Samarbetet utgår från ett gymnasieråd där kommunens rektorer regelbundet träffar representanter från akademierna i Campus Flemingsberg för att planera samarbeten som gynnar såväl elever som lärare. Högskoledagar genomförs då gymnasieskolans lärare får ta del av aktuell forskning och träffa högskolans lärare. En samverkan

sker också med akademierna i samband med etableringen av den nya gymnasieskolan, Widerströmska gymnasiet, som kommer att starta hösten 2019 mitt i Campus Flemingsberg. En långsiktig samverkan eftersträvas gällande såväl lokaler, kompetensförsörjning och kompetensutveckling som undervisningens upplägg och innehåll.

– Vi ingår också i ett övningsskoleprojekt för att utveckla lärarutbildningen, bland annat genom ett tydligare fokus på professionsutveckling och att stärka undervisningsförmåga och handledarkompetens. Detta stärker även vår egen organisation.

Otroligt välkommande kollegium

Klara Stenman är en av de pedagoger som gjorde sin VFU i Huddinge och som sedan stannade kvar. Hon berättar att hon möttes av ett otroligt välkommande kollegium och en handledare som var både inspirerande och utvecklande.

– Vi skapade en underbar praktikperiod som var otroligt utvecklande och jag trivdes så oerhört bra. Jag har inga planer på att röra mig vidare – man vet när man träffar rätt. Vi har en fantastisk grupp människor som är fulla av omtanke om både varandra och om eleverna och det är värt att hålla fast vid.

Bara 2,5 år efter att hon avslutade sin VFU står Klara nu i begrepp att bli arbetslagsledare på VVS-programmet

vid Sjödalsgymnasiet; rollen innebär att fungera som en länk mellan skolläring och programlag och att vara drivande i det pedagogiska utvecklingsarbetet inom laget.

– Vi arbetar med våra olika kompetenser utifrån programmets förutsättningar och eftersom vi är ett yrkesprogram kan vi skaffa oss en helhetsbild av eleverna. Det är verkligen givande.

Berikande forskningstjänst

En av de pedagoger som är involverad i samarbetena med akademien är Kerstin Danckwardt-Lillieström. Inom ramen för sin tjänst på Huddingegymnasiet bedriver hon forskning vid Stockholms universitet inom Forskarskolan i didaktisk modellering och analys för lärare i naturvetenskapliga ämnen.

– Detta har möjliggjorts av att Huddinge kommun satsar på oss lärare – för några år sedan vann jag till exempel Årets pedagogpris och använde prispengarna för en studieresa till Galapagosöarna. Vi har en fantastisk skolläring som alltid ställer upp, så jag har ständigt kunnat ta nästa steg.

Forskningen på forskarskolan finansieras av Vetenskapsrådet och omfattar sex kommuner. Kerstin är inriktad på kemididaktik och frågorna som diskuteras tar avstamp i lärares egna utmaningar.

– Detta har berikat mig något enormt. Just nu är vi i en spännande utvecklings-

fas och det är verkligen centralt att föra ut våra resultat till pedagoger. I höst kommer vi lärare som är inblandade i forskarskolan bland annat att publicera våra resultat i ett temanummer av den internationella tidskriften Nordina.

Framgångsrikt inom Ung Företagsamhet

Kollegan Karin Di Luca på Sjödalsgymnasiet är förstelärare inom entreprenöriellt lärande. Hon var den första pedagogen på Sjödalsgymnasiet att axla rollen som förstelärare och har sedan dess drivit utvecklingen inom området.

– Vi har på vår skola en stark tradition att arbeta framgångsrikt med entreprenörskap och Ung Företagsamhet. Över åren har jag bland annat arbetat med att stärka det entreprenöriella lärandet på skolan genom att arbeta än mer ämnesövergripande, exempelvis genom att stärka elevernas initiativförmåga och att öva problemlösning, samverkan och nätverkande. Arbetet uppmärksammades av kommunen genom att jag och en kollega tilldelades Arena Huddinges pris i entreprenörskap. Vi har fortsatt på det spåret – i år gick priset till vår rektor.

På senare år har Karin fokuserat på att stärka samverkan med kommunens näringsliv i samarbete med Arena Huddinge, med målsättningen att skapa möjligheter för elever att jobbskugga olika yrken eller genomföra jobbcoachningstematagar med olika företag.

– Det är både spännande och roligt och har varit en jättebra möjlighet för mig. Det är skolutveckling jag vill jobba med och det här uppdraget ger mersmak, avslutar hon.

i

Huddinge är en växande Stockholmskommun med närhet till både stad och natur. Kommunen har fyra kommunala gymnasieskolor: Huddingegymnasiet, Sjödalsgymnasiet, Sågbäcksgymnasiet och Östra gymnasiet. Ett brett utbud av program erbjuds och sammantaget på skolornas yrkesprogram, högskoleförberedande program, gymnasiesärskoleprogram, introduktionsprogram och gymnasieingenjörutbildningar studerar cirka 3 100 elever. En femte gymnasieskola, Widerströmska gymnasiet, startar hösten 2019 i Campus Flemingsberg. Läs mer om skolornas pedagogiska plattform på:

www.pedagoghuddinge.se

Huddinge

Klara Stenman, Karin Di Luca, Ann-Britt Sten Hodin och Kerstin Danckwardt-Lillieström trivs bra i Huddinge.

Foto: Gonzalo Ingoyson

Lagarbete och gemenskap lockar lärare till Kristianstad

På Christian 4:s gymnasium i Kristianstad kan en lektion i engelska bedrivas på stadens konsthall och aktuella samhällsfrågor ge upphov till att eleverna skapar en fotoutställning. Kreativiteten och det välfungerande samarbetet inom lärarlaget har gjort skolan till en populär arbetsplats.

Flera av lärarna på Christian 4:s gymnasium i Kristianstad reser ganska långt för att komma till sitt jobb och passerar flera kommungränser på vägen.

– Det är ett fint bevis för vår höga trivselseffekt här. Trots den goda arbetsmarknaden för lärare och möjligheter att få jobb nära hemmet känner många att det är värt att pendla just hit, säger Tony Ivarsson, rektor på Christian 4:s gymnasium i Kristianstad.

Skolans huvudbyggnad, med anor från folkskoletiden, står ståtligt mitt i centrala Kristianstad. Huset är inbjudande i sig men framför allt är det stämningen innanför väggarna som lagt grunden till skolans goda renommé. Hela verksamheten präglas av en öppenhet. Här lägger man vikt vid att skapa goda relationer, till och mellan eleverna såväl som inom personalgruppen.

Välkomnar spontanbesök

Det var det som lockade hit läraren Eva Johansson som undervisar i kursen inom samhällskunskap och historia. Hon gillar att alla på skolan så genuint

i

I Kristianstad finns fem kommunala gymnasieskolor som erbjuder de flesta nationella program och inriktningar. Gymnasieskolorna samarbetar med högskolor och universitet i bland annat Kristianstad, Lund och Malmö samt med både det lokala och nationella näringslivet. Många gymnasieelever får möjlighet till internationella utbyten.

Kontakt:

Mattias Olsson
skolchef i Kristianstad
mattias.olsson@kristianstad.se
www.kristianstad.se

Kristianstads
kommun

Eva Johansson, lärare i samhällskunskap och historia, Tony Ivarsson, rektor och Camilla Herrlin, förstälärare på Christian 4:s gymnasium.

Foto: Daniel Larsson

värnar om gemenskapen. Själv tar hon exempelvis ofta en kaffe och småpratar med både kollegor och elever i skolans kafeteria. Det är de där naturliga mötena som hon uppskattar och värderar högt. Dörren till hennes arbetsrum står så gott som alltid på vid gavel och hon får ofta spontanbesök.

– Jag vill vara tillgänglig för eleverna. Den ömsesidiga tillit vi får gentemot varandra gynnar inte bara trivselen utan även själva undervisningen. Eleverna har förtroende för mig och det gör det lättare att nå ut med kunskap och få dem intresserade av att lära sig mer, säger Eva Johansson.

Den kommunala gymnasieskolan, i dagligt tal kallad C4, erbjuder fyra inriktningar på det Estetiska programmet vilka är bild- och formgivning, estetik och media, musik samt teater. Nytt för 2018 är dessutom att skolan startar spetsutbildning i musik i samverkan med musikhögskolan i Malmö.

Den kreativa andan på skolan är påtaglig. I verkstäderna och ateljéer-

na har eleverna ofta pågående projekt även efter lektionstid. Likaså skolans musiklokaler används flitigt för allt från klassiskt musicerande till att repa med rockband. Samtidigt är den teoretiska prägeln tydlig och samtliga program på skolan är högskoleförberedande.

Samarbeten och växelverkan

På Christian 4:s gymnasium samarbetar lärarkollegorna tätt tillsammans. Ett studiebesök på Kristianstads konsthall kopplades exempelvis nyligen ihop med lektioner i engelska då eleverna fick till uppgift att översätta texterna intill verken. I undervisningen väver man även in aktualiteter i samhället.

– I samband med metoo-upproppet lät vi de frågorna gå som en röd tråd genom vår verksamhet. Ämnet togs upp i samhällskunskapen och kopplades ihop med foton, tecknade bilder och filmer som eleverna presenterade i en utställning, säger Camilla Herrlin, förstälärare på Christian 4:s gymnasium.

På samma sätt har lokalpolitiska förslag om tiggeriförbud inspirerat till diskussioner om demokrati på skolan vilket följts upp med besök på en utställning om romernas liv ur ett historiskt perspektiv.

– Vi gillar samarbeten och process-tanken. Lärare som vill jobba för sig själva i ett slutet klassrum passar inte så bra in här, säger rektor Tony Ivarsson.

Och den där speciella samarbetstanken och pigga omvärldsbevakningen tycks många uppskatta. Eva Johansson handledde nyligen en lärarkandidat som studerade vid Malmö högskola och var bosatt ganska långt från Kristianstad. Han gjorde ingen hemlighet av att han först känt viss besvikelse över att hans verksamhetsförslagda utbildning förde med sig så mycket restid, men ändrade efterhand sin inställning helt.

– Han var så nöjd, sa att det hade gett honom så mycket att få vara med oss på den här skolan. Det är lätt att bli hemmablind och därför kul att bli påmind om hur bra vi har det, säger Eva Johansson.

Snickarna i Varberg jobbar digitalt!

På byggprogrammet spänner digitaliseringen över såväl schema som pedagogisk planering och digitala läromedel.

–Jag har just kört ett pass med rit- och mätteknik för eleverna genom att visa ritningar i våra faktaböcker direkt på vita duken. Men redan före lektionen kan eleverna ta en titt på det jag ska gå igenom genom att klicka på länkar som finns i planeringen i skolans lärplattform, förklarar Christer Lotzner.

Pionjär på att jobba digitalt!

Christer är lärare på byggprogrammet vid Peder Skrivares skola i Varberg. För Christer har datorer funnits med naturligt i undervisningen sedan många år. Och skolan har successivt skapat bättre och bättre förutsättningar för att jobba digitalt. Alla eleverna har datorer och uppkopplingen till internet fungerar bra. Men en intressant fråga är hur det började?

–Jag är intresserad av att ta hjälp av bra datorprogram i undervisningen. Jag gillar att dyka in i en applikation och se hur jag kan använda den på bästa sätt. Det första jag startade med var arbetsuppgifterna. Eleverna fick tillgång till enkla faktafrågor som datorn rättade,

sedan gick jag vidare till att jobba med inlämningsuppgifterna digitalt. Först därefter kom själva faktaböckerna med i bilden. Men när jag kunde börja länka till olika teoriavsnitt, då insåg jag att planeringsarbetet kunde ta stora steg framåt. Det innebar nämligen att jag kunde skapa min egen digitala planering för hur byggtutbildningen ska gå till under de tre åren. Jag ville ha en planering som i princip följde hur ett hus kommer till: grunden först, sedan väggar och tak osv.

Schema och läromedel hänger ihop På Peder Skrivares skola är Christers pedagogiska planering integrerad i fle-

ra av skolans system. Det märker eleverna redan när de öppnar det digitala schemat. När de ser veckans lektioner i de olika byggkurserna ser de inte bara tiderna utan också innehållet i lektionerna. Där finns information om såväl praktiska moment som teoretiska. Dessutom finns aktiva länkar till faktaböckerna och även till de praktiska uppgifterna.

–Så eleverna vet vad som kommer att hända och de kan enkelt ta igen när de har missat något. Vi som lärare spar tid. Planeringen för hela nästa läsår är ju i princip redan klar, berättar Christer. Och nu är det extra värdefullt eftersom mina kollegor har sett fördelarna, så nu jobbar vi även ihop på den digitala fronten. Det spar än mer tid och är roligare, avslutar Christer.

Nästa generation digitala läromedel

Liber Digital kännetecknas av interaktivitet för eleverna och resultatuppföljning för läraren. Nästa generation digitala läromedel ger dig en än mer flexibel och effektiv lösning. Ett exempel är intelligent återkoppling som anpassar sig efter elevernas svar och tar dem steg för steg genom uppgifterna. Funktionerna skiljer sig åt beroende på ämne.

Fördelar för dig:

- Lätt att individanpassa
- Detaljerad resultatuppföljning på såväl individnivå som grupp-nivå
- Bedömningsuppgifter och bedömningsstöd

Fördelar för elever:

- Allt eleverna behöver, samlat på ett ställe
- Direkt återkoppling på övningar
- Följ egna framsteg och se vad som återstår

Till höstterminen finns Liber Digital till följande kurser:

MATEMATIK 1B

- Numerus 1b Digital

MATEMATIK 1C

- Numerus 1c Digital

MATEMATIK 2B

- Numerus 2b Digital

MATEMATIK 2C

- Numerus 2c Digital

FYSIK 1

- Ergo 1 Digital

KEMI 1

- Kemi 1 Digital

SVA

- Liber Start Digital
- Liber Förberedelseklass Digital
- Liber Språkintrödnings Digital
- Liber Yrkesvenska Digital

Nyhet! LIBER DIGITAL

Just nu kan du testa Matematik Numerus 1b Digital och matematik Numerus 1c Digital på liber.se/vaknemedliber

En helt ny generation digitala läromedel!

Liber Digital är en helt ny typ av digitala läromedel, med en helt ny nivå av stöd och interaktivitet för eleverna och läraren. Som en digital lärarassistent. Liber Digital ger dig en flexibel och effektiv lösning som tar tillvara de digitala möjligheterna. Till exempel med intelligent återkoppling som anpassar sig efter elevernas svar och tar dem steg för steg genom uppgifterna. Funktionerna skiljer sig åt beroende på ämne.

Fördelar för dig

- Lätt att individanpassa
- Detaljerad resultatuppföljning på såväl individ- som grupp-nivå
- Bedömningsuppgifter och bedömningsstöd

Fördelar för dina elever

- Allt de behöver samlat på ett ställe
- Direkt återkoppling på övningar
- Följ de egna framstegen och se vad som kvarstår

Till höstterminen finns Liber Digital inom ämnena:

- MATEMATIK 1B**
 - Matematik Numerus 1b Digital
- MATEMATIK 1C**
 - Matematik Numerus 1c Digital
- MATEMATIK 2B**
 - Matematik Numerus 2b Digital
- MATEMATIK 2C**
 - Matematik Numerus 2c Digital
- FYSIK 1**
 - Ergo Fysik 1 Digital
- KEMI 1**
 - Kemi 1 Digital
- SVA**
 - Liber Start Digital
 - Liber Förberedelseklass Digital
 - Liber Språkintrödnings Digital
 - Liber Yrkesvenska Digital

Frågor? Prata med kundservice.
E-post: kundservice.liber@liber.se
Telefon: 08-690 90 00

Introduktionspris 69 kr

Frågor?

Kontakta Anders Karlsson
E-post: anders.karlsson@liber.se
Tel: 070-3966554

www.liber.se

Verksamheten präglas av våra motiverade elever och engagerade lärare

– Våra elever är motiverade. Lärarna behöver inte lägga tid på att skapa engagemang utan kan från start använda elevernas intresse som ett kraftfullt verktyg i undervisningen. En guldgruva för lärare, säger Sirpa Wahlberg Borgström, rektor för Åsö vuxengymnasium i Stockholm.

Åsö vuxengymnasium är Stockholm stads eget komvux och med sina cirka 10 000 elever per år Stockholms största utbildningsanordnare för vuxenutbildning. Verksamheten har två viktiga huvuduppdrag: reguljär komvuxutbildning och kompetensförsörjning för stadens medarbetare. Undervisningen är till största del lärarledd.

– Vi erbjuder även distansutbildningar men majoriteten av eleverna önskar lärarledd undervisning, säger Sirpa Wahlberg Borgström.

Till skillnad från många andra skolor har Åsö gymnasium inga problem med att rekrytera lärare. Något som Sirpa Wahlberg Borgström kopplar ihop med arbetskulturen som präglas av intresserade och motiverade elever, kollegialt samarbete och engagerade lärare.

– Eleverna har ju själva valt att komma till oss för att de behöver en viss kunskap och är mycket målinriktade. Det möter vi upp med professionella och engagerade lärare. Över 98 procent av våra lärare är behöriga och många har även forskarutbildning med fördjupade ämneskunskaper.

Åsa Skaljc, rektor för Vuxenutbildning Söderort i Värberg.
Foto: Gonzalo Irigoyen

Verksamheten inväntar en ny stor målgrupp genom de nyanlända som efter SFI vill fortsatt läsa inom komvux.

– Här har vi precis startat en stor utbildningssatsning där samtliga medarbetare, alla lärare, administration, skolledning och stödverksamhet ska få en utbildning i andraspråksinläring. Utbildningen sker i samarbete med Göteborgs universitet och innehåller 7,5 poäng i svenska som andra språk, vilket ger nya möjligheter. Eleverna kommer ju inte hit tomma; de har massor med kunskaper men kan kanske inte uttrycka det på svenska, konstaterar Sirpa Wahlberg Borgström.

Vuxenutbildning Söderort

Åsa Skaljc håller med om beskrivningen. Hon är rektor för Vuxenutbildning Söderort i Värberg. En något mindre skola med ungefär 550 elever som tidigare mest har arbetat med SFI. Under senare år har verksamheten utvecklats till att även omfatta yrkesförberedande utbildningar, kombinationsutbildningar, yrkesutbildningar samt svenska som andraspråk på grundläggande nivå.

– Vi arbetar utefter Stockholms stads vision, Ett Stockholm för alla. För oss är det en ledstjärna i arbetet med att försöka erbjuda invånarna i främst Söderort, utbildning, och ge dem så goda möjligheter som möjligt för vidare studier eller för att komma ut på arbetsmarknaden. Den största utmaningen i den strävan är att få till den bredden i vårt utbildningsutbud.

Det breda spektrat av elever och deras skiftande förkunskaper är en annan utmaning.

– Vi har allt från de som aldrig har gått i skolan till akademiker. Det måste vi också hantera.

En nyhet på Vuxenutbildning Söderort är kombinationsutbildningar, där eleverna läser SFI integrerat med gymnasiala yrkeskurser. Här arbetar yrkes- och SFI-lärare tätt tillsammans med språkstödsresurser på elevernas modersmål.

– Som lärare måste du vara väldigt kreativ och flexibel. Det går inte att stå och ha någon katederundervisning, här handlar om att hitta nya undervisningsformer med mycket muntlig kommunikation, bilder och praktiska exempel. Lärarna som arbetar med detta tycker det är mycket inspirerande, och inte minst det täta samarbetet med andra kollegor är uppskattat, berättar Åsa Skaljc.

Hon påpekar att Vuxenutbildning Söderort är en plats dit det kommer människor från hela världen.

– De för med sig med olika kunskaper och massor med erfarenheter vilket skapar en väldigt positiv och berikande miljö. Här finns stora möjligheter att utvecklas, både som människa och yrkesperson.

Framtid

För framtiden hoppas Åsa Skaljc att verksamheten har lyckats nå ut till ännu fler.

– Jag vill att vi ska bli så breda som möjligt för att kunna möta så många människor i Stockholm som möjligt och erbjuda dem en utbildning på en nivå som motsvarar deras behov.

Även Sirpa Wahlberg Borgström har ett tydligt mål för verksamheten.

– Redan till hösten sätts en ny organisation som bland annat innehåller Campus Åsö, där kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadsåtgärder samlas under samma tak. För oss är det ett sätt att framtidssäkra verksamheten och ge stockholmarna ännu bättre förutsättningar för att klara sina studier och etablera sig på arbetsmarknaden.

Stockholms stad erbjuder flera olika typer av vuxenutbildningar. Här kan man till exempel läsa in gymnasiet, läsa svenska på sfi, gå en lärlingsutbildning, läsa på LärVux, särskild utbildning för vuxna eller utbilda sig till ett framtidsyrke på Yrkeshögskolan. På Vuxenutbildningscentrum som öppnade förra året kan stockholmarna göra allt från att söka sfi och komvux till att boka studievägledning och testa sina kunskaper i svenska/svenska som andraspråk, engelska och matematik.

Stockholms stad
Vuxenutbildningscentrum
Rosenlundsgatan 52, gatuplan
118 63 Stockholm
Tel: 08-508 354 00
www.stockholm.se

Stockholms stad

Foto: Fredrik Sandin Carlsson

Sirpa Wahlberg Borgström, rektor för Åsö vuxengymnasium i Stockholm.

Kriminalvården erbjuder unika möjligheter för pedagoger

Inom Kriminalvården hittar du som gymnasielärare en mängd intressanta utmaningar. Här bedrivs individanpassat pedagogiskt arbete med helhetsfokus och du får privilegiet att följa med dina studerande på en otrolig resa.

– Att börja arbeta inom Kriminalvården har visat sig vara den största lyckträffen i min karriär. Här träffar jag studerande som är i enormt olika stadier i livet, såväl åldersmässigt som bakgrundsmässigt, vilket medför att vi arbetar med individuella studieupplägg och coachar varje studerande i nuet. Vi ger människor konkreta redskap för att komma vidare i livet och det är ett uppdrag av största vikt, fastslår Hanna Larsson, legitimerad lärare i estetiska ämnen, SFI och pedagogiskt arbete.

Hanna arbetar vid sektionen för vuxenutbildning på Lärcentrum i Anstalten Tillberga i Västerås. Hon har varit verksam inom hela skolkedjan, från förskola till universitet, men sökte sig till Kriminalvården för drygt två år sedan.

– Självklart var jag lite nervös i början – det är en speciell fysisk miljö och man behöver alltid ha säkerhetstänket med sig i bagaget, men samma ögonblick som den första personen klev in på lärcentrum insåg jag att det här är som vilka studerande som helst. Den största skillnaden mot den vanliga skolan är att jag verkligen får jobba med människor och får se påtagliga resultat av mina insatser, säger hon.

Tvärprofessionellt arbete

På Kriminalvårdsanstalten Skänninge arbetar Anna Juel som legitimerad lärare i biologi och naturvetenskap. Hon har arbetat inom vuxenutbildningen på Kriminalvården sedan hösten 2008 och stormtrivs fortfarande med sitt jobb. Liksom Hanna betonar hon möjligheten att möta och lära känna varje individ som den största fördelen med sitt jobb.

– Det är spännande och utmanande många gånger. Vissa studerande har negativa erfarenheter av skolan och det är otroligt givande att stötta dem till att upptäcka vilka förmågor och vilken kapacitet de faktiskt har. Eftersom vi har förmånen att ha ett tätt samarbete

Hanna Larsson, lärare vid Anstalten Tillberga i Västerås.

Anna Juel, lärare på Kriminalvårdsanstalten Skänninge.

Elin Tillawi, lärare vid Anstalten Kristianstad.

med, och stöttning från, övriga kollegiet runt om i Sverige får vi dessutom ett bredare perspektiv, vilket är oerhört lärorikt.

Eftersom lärarna inom Kriminalvården har sina kollegor över hela Sverige finns ett tätt samarbete mellan de olika anstalterna och Anna berättar att det unika upplägget skapar en varierad och utvecklande arbetssituation.

– Förutom att vara ämneslärare lokalt på plats fungerar man också som distanslärare åt studerande på andra anstalter och därmed också som handledare för de av sina egna studerande som läser ämnen på distans. Det är tre väldigt skilda och intressanta roller, som alla i slutändan handlar om att stötta individen i sina studier. Det är en annorlunda värld på många sätt och visst behöver man ta hänsyn till Kriminalvårdens lagar och förutsättningar, men här finns verkligen utrymme för att arbeta motiverande med varje individ.

Ambitiösa och motiverade studerande

Elin Tillawi undervisar i samhällskunskap, geografi, SFI och Svenska som andraspråk på i huvudsak ungdomsavdelningen vid anstalten Kristianstad. Hon började inom Kriminalvården som vikarie redan under sin lärarutbildning, och förutom en avstickare som specialpedagog på en gymnasieskola har hon förblivit Kriminalvården trogen.

– Det var många anledningar till att jag återvände. Precis som Anna trivs jag med att dela arbetsplats med många yrkeskategorier och det är inspirerande att ha så motiverade och ambitiösa studerande. Många befinner sig i en situation som de är missnöjda eller frustrerade med och ser därför lärcentrum som något konstruktivt, som ger värde på utsidan.

En kreativ arbetsmiljö

När hon började 2007 hade den pedagogiska verksamheten ännu inte

riktigt hittat fotfästet inom Kriminalvården, men idag utgör lärcentrum och vuxenutbildningen en naturlig del av organisationen. Det medför dock högre krav på – och större möjligheter till – fortbildning för att lärarna ska hålla sig à jour med den snabba utvecklingen inom pedagogik och teknik.

– Det finns en uppmuntrande attityd till fortbildning och en lyhördhet kring våra behov. De begränsningar som finns inom exempelvis säkerhet och tillgänglighet skapar en kreativ stämning som genomsyrar hela det pedagogiska arbetet, något som också ger en utveckling på en personlig nivå. I kombination med det starka kollegiala samarbetet med lärare i hela Sveriges kriminalvård är detta en av många anledningar till att jag skulle rekommendera andra lärare att arbeta inom Kriminalvården. Jag inspireras av mitt arbete, varje dag, avslutar hon.

Kriminalvården är en del av rättsväsendet och arbetar för att göra samhället säkrare och tryggare och att minska återfall i brott. Att jobba som lärare inom Kriminalvården är ett omväxlande arbete. Vuxenutbildningen motsvarar kommunal vuxenutbildning,

komvux, men förutsättningarna ser annorlunda ut genom sammanhanget där utbildningen ges. Utbildningen är i hög grad individanpassad efter klientens förutsättningar på anstalten eller häktet. Det är en unik och utvecklande arbetssituation.

Kontakt:

Bertil Schoug
bertil.schoug@kriminalvarden.se
Tel: 073-348 60 02

www.kriminalvarden.se/jobba-hos-oss

Kriminalvården

Årets skolledare startar unik spetsutbildning på ABB Industrigymnasium

Hans Jakobsson på ABB Industrigymnasium i Västerås är utsedd till årets skolledare i Sverige. I mars fick han ta emot Stora Skolledarpriset 2018, för bland annat en "extraordinärt stark drivkraft att hela tiden förbättra sin verksamhet".

Man anar den extraordinära kraften bakom den nya teknikutbildning som ABB Industrigymnasium startar i höst.

– Kombinationen teknikvetenskap och spets fanns inte tidigare, vilket gjorde mig irriterad, för är det nästan det behövs spetsutbildning så är det inom teknik, säger Hans Jakobsson.

– Äntligen har den möjligheten öppnats och vi har skraddarsytt en utbildning. Den utgår från stora behov i industrin idag, mot det som kallas smarta system/inbyggda system, uppkopplade till artificiell intelligens i molnet.

Den nya treåriga utbildningen heter "Teknikspets mot smarta system och produkter". Eleverna kan välja att även läsa in 30 högskolepoäng under gymnasietiden och alltså "få en högskoletermin på köpet". Utbildningen är

Bra teknikkurser lockar tjejer. "Det viktigaste är en utbildning med hög kvalitet", säger Hans Jakobsson, rektor på ABB Industrigymnasium i Västerås. Agneta Berliner är vd för ABB Industrigymnasium.

Foto: Per Groth

framtagen i samarbete med Mälardalens högskola och det blir riksintag för de 30 platserna.

Sveriges bästa UF-skola

I motiveringen till Stora Skolledarpriset får Hans Jakobsson också beröm för att han "genom ett omfattande samarbete med externa partners har gjort sin skola till ett nav för utvecklingen i regionen". Skolan har sedan länge ett mycket nära

samarbete med näringslivet, något som bland annat gett ABB Industrigymnasium titeln Sveriges Bästa UF-skola inom Ung Företagsamhet.

Agneta Berliner, vd för ABB Industrigymnasium, är förstas glad över utmärkelsen:

– Hans är värdefull för vår skolas utveckling och han förtjänar verkligen priset för det utomordentliga arbete han gör, säger hon.

Själv vill Hans Jakobsson dela priset med "alla på vår skola, elever såväl som lärare och andra vuxna". Hans ledarfilosofi präglas av "hög tilltro till varandra, både elever och personal". Eller som han själv uttrycker det: "Vi gör varandra bra."

Trygghet och utmaning

– Att kunna ge trygghet och samtidigt utmana är en konst. Jag hoppas att jag kan det. Och precis som jag ser eleverna som individer, har jag ett ansvar att se varje medarbetare, med olika styrkor och olika behov av hjälp att lyfta de styrkorna, säger Hans Jakobsson.

Han ser rektors delaktighet i det dagliga arbetet som avgörande för ett bra ledarskap.

– Du behöver vara där när det händer och stötta i de processer som pågår. Det är inget man kan följa upp vid läsårets slut. Jag behöver vara närvarande som ledare för att förstå verksamheten och kunna styra den.

ABB Industrigymnasium har rekordmånga flickor på teknikprogrammet, drygt 40 procent! Men på frågan om vilka speciella "tjejsatsningar" som krävs för att nå dit vill Hans Jakobsson snarare betona vikten av kvalitet.

– Vi har som uttryckligt mål att öka teknikintresset bland flickor och att attrahera fler till vår utbildning. Vi har

lyckats med det främst genom att erbjuda en utbildning med hög kvalitet där elever utvecklas och når goda resultat. Då blir det fler tjejer som söker, säger Hans Jakobsson.

– De tjejer som går på programmet är förebilder för elever som är intresserade av skolan och det är mycket viktigt på mässor, öppna hus och prova på-dagar.

Stolta över sina jobb

Agneta Berliner berättar om företagets långsiktiga utvecklingsarbete; Hållbar skola:

– En av våra viktigaste strategier är att vara en attraktiv arbetsgivare, både för de skickliga medarbetare vi har idag och för att rekrytera de allra bästa i framtiden.

– Utifrån diskussioner med medarbetarna arbetar vi bland annat med arbetsmiljö, kompetensutveckling, delaktighet i beslut och att fortsatt utveckla de områden som gör oss stolta över att arbeta på ABB Industrigymnasium, säger Agneta Berliner.

Mycket nöjda medarbetare

Hon säger att den senaste medarbetarenkäten visar att medarbetarna trivs och rekommenderar andra att arbeta på ABB Industrigymnasium. Mycket höga värden ges även för områden som rör klimatet i lärarkollegiet, som till exempel att kunna diskutera öppet och fritt, att lära av och stötta varandra samt att få stöd när så behövs.

– Vi ska naturligtvis vara en attraktiv arbetsgivare även för rektorerna. Att vara rektor är som jag ser det ett av Sveriges viktigaste men också tuffaste arbeten. Att rektorerna får rätt förutsättningar för helhetsansvar och det pedagogiska ledarskapet – det är en strategisk fråga i alla högsta grad, säger Agneta Berliner.

i

Vi utbildar för en bättre värld

Vi tror på teknik för att lösa globala utmaningar. Teknik för att utvecklingsländer ska få rent vatten. Teknik för att världen ska få förnybar energi. Nya medicintekniska hjälpmedel så att livskvaliteten höjs för många människor.

Mjukare värden behövs också. Vi tror på våra elevers förmåga. Man kan allt man vill. Vi vill ge den övertygelsen till eleverna. Ge dem verktyg för att klara det som de vill åstadkomma. Eleverna utmanas, och vi ser dem utvecklas. Vi tror på samarbete. Mellan elever, lärare och över ämnesgränser. På att samarbetet med företag, kultur och skolor i regionen och världen berikar oss alla. Vi tror på en utbildning som får eleverna att tro på sig själva och respektera andra. Demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter ska sitta i ryggmärgen.

Vi tror på att hållbar teknik och goda värderingar är en bra kombination för att skapa en bättre värld.

Priser, i urval:

- Stora Skolledarpriset 2018 till rektor Hans Jakobsson, från Sveriges Skolledarförbund.
- Årets UF-skola Västmanland 2017
- Sveriges Bästa UF-skola 2015
- Västerås stads pedagogiska pris 2014 till bland annat skolans lärare Jonas Westerholm.
- Skolans elever har över åren rönt många framgångar inom matematik, fysik, teknik och entreprenörskap.

ABB Industrigymnasium

Grundat år: 1994, som en av Sveriges första friskolor

Orter: Västerås, Ludvika, Sala

Rektorer:

Hans Jakobsson, Västerås
Lena Eliasson, Ludvika
Inga Näslund, Sala

Antal medarbetare: cirka 45

Antal elever: cirka 500

Teknikprogram, språkintrouktion för nyanlända unga samt teknikspetsutbildning.

www.abbindustrigymnasium.se

ABB Industrigymnasium

I Motala går gymnasieskolorna under samma flagg

– Även om vi råkar finnas i olika lokaler under olika namn ser vi oss inte som konkurrenter. Det viktiga är att eleven får rätt utbildning. Vi ser oss som en gymnasieskola, säger Peter Johansson rektor för Carlsunds utbildningscentrum.

Den första sökombgången till gymnasiet har nyligen avslutats och i Motala vill hela 70 procent av ungdomarna göra sina gymnasiestudier på hemmaplan.

– Det är ett gott tecken som visar att det finns ett stort intresse för våra verksamheter, säger Christina Billemar, rektor för Platengymnasiet.

En viktig anledning bakom ungdomarnas intresse för hemkommunens skolor är det stora utbudet. Motala kommun erbjuder såväl yrkesförberedande som studieförberedande program samt riksdrottsgymnasium och gymnasiesärskola.

– Inom Platengymnasiet har vi en stor mångfald med elever där alla ryms under ett och samma tak. Skolorna arbetar medvetet med integration och olika gemenskapsbefrämjande aktiviteter pågår. Det skapar en dynamisk verksamhet som det känns bra att vara en del av, säger Christina Billemar.

Peter Johansson rektor för Carlsunds utbildningscentrum och Christina Billemar, rektor för Platengymnasiet.
Foto: Åke Karlsson

Peter Johansson nickar instämmande. – Gymnasieskolan i Motala präglas generellt av ett väldigt öppet klimat mellan kompetenserna. Det är korta beslutsvägar och ett nära samarbete lärarna emellan.

Gemenskap

Christina Billemar berättar att Motala kommun har en engagerad bildningsnämnd. Något som bland annat tar sig uttryck i gemensamma kompetensutvecklingsinsatser för alla lärare, oavsett etikett på verksamheten.

– Det finns ett övergripande mål om att lyfta fram de två skolorna som en gymnasieskola med stor bredd i programutbudet. Ett led i det arbetet är till exempel veckovisa möten som är ge-

mensamma för alla rektorer i kommunens gymnasieskolor, och faktum är att vi har hög samstämmighet i många beslut. Många av arbetsätten och rutiner är också skolgemensamma vilket är förmånligt om man vill byta skola eller jobba på flera olika.

Peter Johansson beskriver det som att Motalas gymnasieskolor går under en och samma flagg.

– Vi ser oss som en gymnasieskola. Det viktigaste är eleven, inte vilken gymnasieskola den väljer.

På frågan om de kan rekommendera andra lärare att arbeta på en gymnasieskola i Motala blir svaret ett unisont ja!

– Motala är en stad på frammarsch, och det avspeglas även i skolans arbete.

Bildningsförvaltningen i Motala vill att barn och vuxna tillsammans ska utvecklas till kreativa, positiva individer som väljer livsglädje. Därför erbjuder vi en bred och djup verksamhet där möjligheterna ges, oavsett vilka mål som finns.

Vår ambition är att alltid utgå ifrån varje elevs olika förutsättningar och behov. Det bygger på att vi ökar vår kompetens och hittar de bästa socioekonomiska förutsättningarna. Vi har därför valt att satsa på ett långsiktigt arbete med - En skola för alla.

www.motala.se

Här finns ett mycket kompetent lärarkollegium och goda utvecklingsmöjligheter, både genom övergripande fortbildning och kollegialt lärande. Skolorna arbetar aktivt med UF, Ung Företagsamhet, och når goda resultat. Goda kommunikationer och vacker natur gör inte saken sämre, fastslår Christina Billemar och Peter Johansson.

Vimmerby präglas av framåtanda

I Vimmerby står digitaliseringen högt på agendan inom hela skolväsendet. Digitala verktyg förändras rekordsnabbt och kommunen satsar därför på att vidareutveckla sitt kollegiala, integrerade lärande i kombination med formella fortbildningsinsatser.

För att hantera det framtida samhällets förutsättningar ställs allt ökande krav på ungas digitala kompetens. Det stäl-

ler i sin tur höga krav på skolväsendet och integreringen av digitala verktyg i den dagliga undervisningen.

– För närvarande har Sverige en lärarkår med väldigt varierade kunskaper inom digitala lösningar och därför är det centralt att ledningen på varje skola sätter fortbildning och kompetensutveckling inom området i fokus. Att ha ett digitalt arbetssätt i klassrummet ska vara något naturligt, och det viktigaste sättet att nå dit är att ha ett kontinuerligt kollegialt lärande, säger Sandra Carlsson, som sedan 2012 undervisar i naturkunskap och matematik på vuxenutbildningen i Vimmerby.

Utbildas inom digitalisering

Sandra betonar att en del i vägen dit är ett kontinuerligt kollegialt lärande och där får hon medhåll av kollegan Christian Bauer, behörig gymnasielärare i engelska och idrott och hälsa sedan 2013. Han konstaterar att utvecklingen snabbt går framåt och att det gäller att dra nytta av de resurser som finns tillhands i tuffa ekonomiska tider där lärarbrist råder.

Christian Bauer och Sandra Carlsson framhäver att Vimmerby har kommit en bit inom digitaliseringsarbetet.
Foto: Daniel Nestor

– Förutom att vi tar vara på varandras kompetens har vi sedan längre tillbaka ett kontinuerligt, fortlöpande skolutvecklingsprojekt på gymnasiet där även digitalisering är en del. Vi står också i begrepp att övergå till en ny lärplattform, som redan finns etablerad i Vimmerbys grundskola och vuxenutbildning. Dessutom går skolledare i kommunen en utbildning som heter Att leda digitalisering.

Stark drivkraft i kommunen

Det är oerhört viktigt att ge unga rätt verktyg, oavsett om det gäller att använ-

da sig av digitala plattformar, att vara källkritisk eller att förstå vilka processer som finns i bakgrunden. Sandra och Christian framhäver att Vimmerby har kommit en bit inom digitaliseringsarbetet och att den framåtandan även präglar kommunen i stort.

– Vimmerby erbjuder diversitet, både yrkesmässigt och vad gäller familj och fritid. Det är korta avstånd till rekreationsområden och kommunen har en stark drivkraft i såväl företagsliv som föreningsliv. Kort sagt finns här något för alla, avslutar de.

Vimmerby gymnasium erbjuder eleverna trygghet, kunskap, eget ansvar, personlig utveckling och samarbete. Vimmerby gymnasium är en kommunal gymnasieskola som erbjuder åtta nationella program, tre högskoleförberedande program och fem yrkesprogram. Här studerar omkring 500 elever. Vimmerby Lärcenter bedriver kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasienivå, sfi, sårvox, gymnasial yrkesutbildning inom vård- och omsorg samt lärlingsutbildning.

Vimmerby gymnasium
vimmerby.gymnasium@vimmerby.se

Vimmerby lärcenter
larcenter@vimmerby.se

www.vimmerby.se

Vimmerby
kommun

Här kombineras trygghet med innovativa idéer

På Högbergsskolan i Tierp är det lugnt och trivsamt och verksamheten är samtidigt i full rörelse. Här förenas nytänkande och häftiga näringslivssamarbeten med en familjär stämning.

På caféet inne i Högbergsskolan i Tierp träffas lärare och elever från de tio gymnasieprogrammen och introduktionsprogrammen. Att ungdomar med olika bakgrunder umgås tillsammans över en fika då och då är ett talande exempel för den fina stämningen på skolan.

–Det är en styrka att vi är en så heterogen grupp som trivs ihop i våra familjära och välkomnande lokaler. Här är det naturligt att ha kompisar som studerar något helt annat än en själv, säger Carina Rudolph Lundberg, tillförordnad rektor på Högbergsskolan i Tierp.

Bredden inom utbildningsenheten gör även själva lärarjobbet dynamiskt. Anna Nordström är förstälärare inom naturvetenskap på Högbergsskolan i Tierp. Hon gillar att få undervisa unga med vitt skilda studieinriktningar. Rent generellt uppskattar hon skolans fokus på skolutveckling.

–Sedan många år deltar jag i ett projekt som syftar till att hitta nya använd-

Anna Nordström, förstälärare inom naturvetenskap och Carina Rudolph Lundberg, tf rektor på Högbergsskolan i Tierp.
Foto: Marcel van Helvoort

bara undervisningsmetoder i samarbete med Uppsala universitet. Det har varit stimulerande för mig personligen och bidragit till kollegialt lärande genom ämnesdidaktiska diskussioner tillsammans med både kolleger och lärarstudenter, säger Anna Nordström.

Stor frihet för lärare

Den typen av samverkansprojekt är kännetecknande för skolverksamheten i Tierp. Tack vare sitt engagemang för globala frågor har Högbergsskolan bli-

vit en certifierad FN-skola. Högbergsskolan är dessutom certifierad inom Teknikcollege och Vård- och omsorgscollege och arbetar aktivt med Ung Företagsamhet. Skolan har ett starkt samarbete med både det lokala och regionala näringslivet.

–Lärare har ordnat så att eleverna på våra yrkesprogram har möjlighet att göra sin arbetsplatsförlagda praktik utomlands. Ett gäng vårdelever åker exempelvis till England nu under våren, säger Carina Rudolph Lundberg.

Högbergsskolan är Tierps kommuns gymnasieskola som i moderna och fräscha lokaler erbjuder ett brett utbud av program. Inom utbildningsenheten ingår även vuxenutbildningar, gymnasiesärskola och introduktionsprogram. Högbergsskolan är certifierad som Teknikcollege samt Vård och omsorgscollege och är en FN-skola. På Högbergsskolan kan elever även kombinera sin utbildning med idrottsspecialisering inom sex olika idrotter.

Samarbeten med universitet såväl som näringsliv präglar verksamheten och lärare uppmuntras att komma med idéer.

Kontaktperson:
Carina Rudolph Lundberg, tf rektor.
carina.rudolphlundberg@tierp.se

www.tierp.se

HÖGBERGSSKOLAN

TIERPS
KOMMUN

–Ja, det finns en stor frihet att som lärare få förverkliga sina idéer här, instämmer Anna Nordström.

Läromedel som gör skillnad!

Som gymnasielärare vill du ta med dina elever på en framgångsrik kunskapsresa. Du kan ditt ämne, och du vill förmedla ett berikande innehåll.

Våra läromedel är en resurs som stöttar i klassrummet. De ska vara ett redskap som hjälper dig att planera, genomföra och utveckla din undervisning till den bästa. Oavsett ämne kan du alltid räkna med att vår utgivning ger dig läromedel som:

- **stöder och vägleder**
Till alla våra läromedel för gymnasiet hör omfångs- och uppslagsrika lärarguider som hjälper till att fördjupa
- **utmanar och engagerar**
Vi strävar alltid efter att finna de former och uttryck som väcker lusten till kunskap
- **som förändrar och gör skillnad**
Med ett bra läromedel ökar chanserna för alla att lyckas

Svenska impulser I
– både reviderad och i ny sva-version

Goodwill 1 och 2
– kritikerrosade läroböcker i ekonomi och företagande

Matematik Origo 1a
– nu tillgänglig för yrkesprogrammen!

Läs mer
om våra
läromedel
på vår
hemsida!

Testa kostnadsfritt hela läsåret 18/19!

Matematik Numerus Digital anpassar adaptivt sina svar, ledtrådar och lösningstips efter hur du räknar. Steg för steg kan eleven arbeta sig fram till en djupare förståelse och den sköna känslan av att själv ha kommit fram till rätt metod och resultat.

Testa med dina egna elever! Under läsåret 18/19 kan du använda Matematik Numerus Digital 1b, 1c, 2b och 2c kostnadsfritt.

Gör en intresseanmälan på liber.se/raknamedliber

kundservice.liber@liber.se
Tel 08 690 90 00
www.liber.se

GY/VUX